

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W ADAMÓWCE
ZA 2023 ROK**

Adamówka, 25 marzec 2024 r.

Spis treści

WSTĘP	3
I. STRUKTURA I ZATRUDNIENIE.....	4
II. INFORMACJA FINANSOWA Z WYKORZYSTANIA BUDŻETU W 2023 ROKU 8	
III. POMOC SPOŁECZNA	10
IV. ORGANIZOWANIE USŁUG SPOŁECZNYCH	16
V. ŚWIADCZENIA RODZINNE	32
VI. WSPARCIE KOBIET W CIĄŻY I RODZIN „ZA ŻYCIEM”	36
VII. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY	36
VIII. KARTA DUŻEJ RODZINY	38
IX. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE.....	39
X. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY	40
XI. INNE DZIAŁANIA	42
XII. WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z ROZEZNANIA POTRZEB I POTENCJAŁU WSPÓLNOTY SAMORZĄDOWEJ W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH ORAZ POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ I WSPIERANIA RODZINY	48
XIII. SPIS SCHEMATÓW	51
XIV. SPIS TABEL	51

WSTĘP

Centrum Usług Społecznych w Adamówce zwane w dalszej części sprawozdania jednostką organizacyjną i budżetową Gminy Adamówka zostało utworzone 1 lipca 2021 r. na mocy uchwały nr III/18/2021 Rady Gminy Adamówka z dnia 17 maja 2021 r. w sprawie utworzenia oraz nadania statutu Centrum Usług Społecznych w Adamówce poprzez przekształcenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Adamówce. Centrum prowadzi swoją działalność na podstawie Statutu Centrum Usług Społecznych w Adamówce oraz innych przepisów prawa, a w szczególności:

1. Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1818),
2. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.),
3. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.),
4. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177),
5. Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 323),
6. Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1993),
7. Ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1297),
8. Ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2023 r. poz. 810 późn. zm.),
9. Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1923),
10. Ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2424).
11. Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1335),
12. Ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 266),
13. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2021 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu "Dobry start" (Dz. U. z 2021 r. poz. 1092),
14. Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230

z późn. zm.),

15. Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.),
16. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249.),
17. Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2022 poz. 690),
18. Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 685),
19. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.),
20. Ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 530),
21. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 146),
22. Ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1230 z późn. zm.),
23. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm),
24. Ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 z późn. zm.).

Centrum Usług Społecznych w Adamówce od 1 lipca 2021 r. realizuje wszystkie zadania, realizowane dotychczas przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Adamówce oraz zadania nierealizowane przez OPS do dnia utworzenia Centrum z zakresu:

- a. opracowania diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych;
- b. realizowania programu usług społecznych, w tym kwalifikowanie osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w programie usług społecznych oraz opracowywanie i monitorowanie realizacji indywidualnych planów usług społecznych;
- c. organizowania społeczności lokalnej.

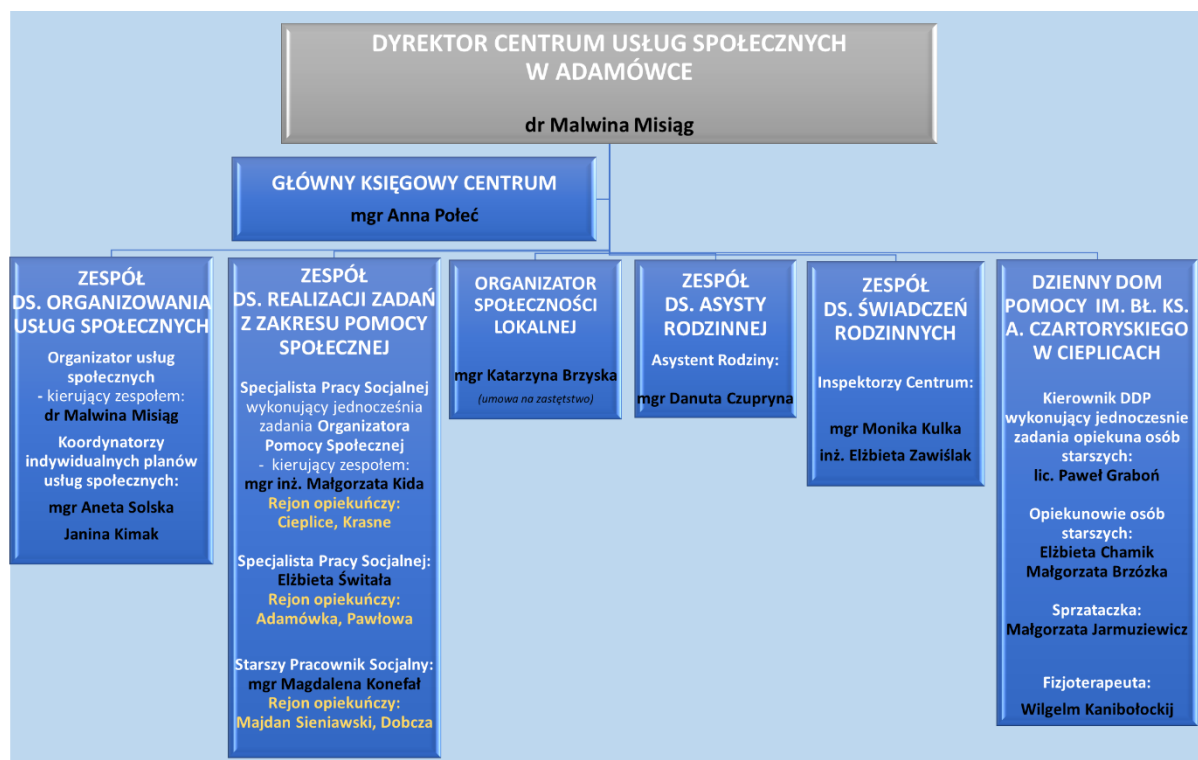
I. STRUKTURA I ZATRUDNIENIE

Utworzenie i prowadzenie centrum usług społecznych należy do zadań własnych gminy o charakterze fakultatywnym. Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy natomiast utrzymywanie i zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników zespołu do spraw realizacji zadań

z zakresu pomocy społecznej w centrum usług społecznych. Zgodnie z art. 23 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych w ramach struktury organizacyjnej centrum wyodrębnia się w szczególności: stanowisko dyrektora centrum; zespół do spraw organizowania usług społecznych; zespół do spraw realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej oraz stanowisko organizatora społeczności lokalnej. Ustawa wskazuje, iż w centrum mogą zostać wyodrębnione także zespoły lub stanowiska inne niż ww., jeżeli potrzeba ich wyodrębnienia wynika z uwarunkowań lokalnych lub rodzaju usług społecznych lub innych zadań realizowanych przez centrum. W związku z powyższym uchwałą nr VIII/61/2022 Rady Gminy Adamówka z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie wprowadzenia zmian do statutu Centrum Usług Społecznych w Adamówce w strukturze CUS wyodrębniono zespół pn.: Dzienny Dom Pomocy im. bł. ks. Augusta Czartoryskiego w Cieplicach, w skład którego wchodzi Kierownik Dziennego Domu Pomocy, Opiekunowie Osób Starszych, Fizjoterapeuta oraz Sprzątaczką. Kolejną uchwałą o nr VI/58/2023 Rady Gminy Adamówka z dnia 14 listopada 2023 r. w sprawie wprowadzenia zmian do statutu Centrum Usług Społecznych w Adamówce w zespole ds. organizowania usług społecznych wyodrębniono stanowisko kierowcy samochodu osobowego oraz utworzono mieszkania wspomagane. Mając natomiast na uwadze art. 110 ust. 11 oraz ust. 12 ustawy o pomocy społecznej centrum w ramach zespołu ds. realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących, przy wskazaniu, iż centrum usług społecznych, zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 2,5 pracowników socjalnych.

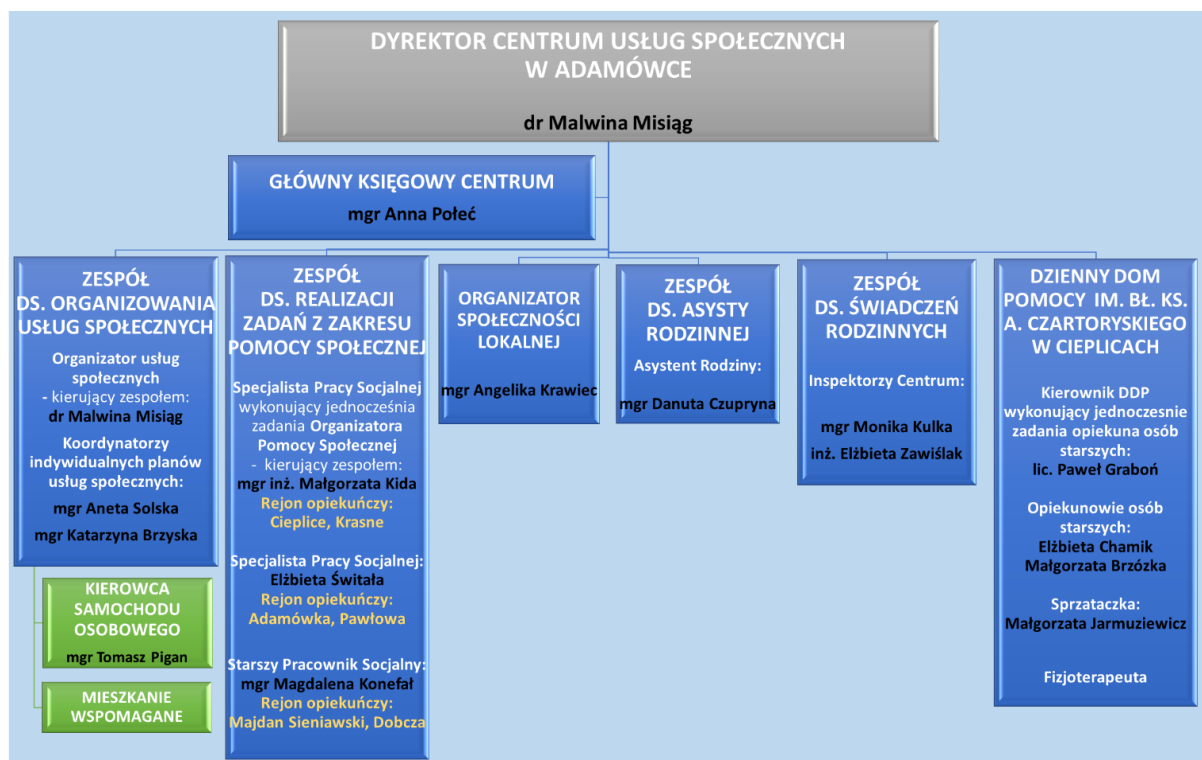
W roku sprawozdawczym w omawianej jednostce organizacyjnej w ramach umowy o pracę zatrudnionych było łącznie 18 osób - szczegółowy stan zatrudnienia pracowników CUS Adamówka przedstawia schemat nr 1 oraz nr 2. Natomiast w ramach umów cywilno-prawnych zatrudniono 21 osób – asystenci osobiście osoby niepełnosprawnej.

Schemat nr 1. Struktura organizacyjna Centrum Usług Społecznych w Adamówce od 1 stycznia 2023 r. do 31 sierpnia 2023 r.

Źródło: Opracowanie własne.

Schemat nr 2. Struktura organizacyjna Centrum Usług Społecznych w Adamówce od 1 września 2023 r.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela nr 1. Stan zatrudnienia pracowników CUS Adamówka w 2023 roku.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób zatrudnionych	Liczba osób w przeliczeniu na etaty
1.	Dyrektor Centrum Usług Społecznych w Adamówce wykonujący jednocześnie zadania organizatora usług społecznych	1	1
2.	Główny Księgowy Centrum	1	1
3.	Zespół ds. organizowania usług społecznych	4	3
4.	Zespół ds. realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej	3	3
5.	Organizator Społeczności Lokalnej	2	1
6.	Zespół ds. asysty rodzinnej	1	1
7.	Zespół ds. świadczeń rodzinnych	2	2
8.	Dzienny Dom Pomocy im. bł. ks. Augusta Czartoryskiego w Cieplicach	5	4 i 5/8

Źródło: Opracowanie własne.

Wskazania wymaga, iż wynagrodzenia dwóch koordynatorów indywidualnych planów usług społecznych (1/1 etatu), organizatora usług społecznych (1/2 etatu) oraz organizatora społeczności lokalnej (1/1 etatu) do września 2023 r. finansowane były w ramach kosztów bezpośrednich projektu pn.: Centrum Usług Społecznych „Społeczna Adamówka” realizowanego w ramach PO WER 2014-2020, Działania 2.8., ponadto od 1 stycznia 2023 r. do 30 września 2023 r. (1/2 etatu) KIPUS, (1/2 etatu) OSŁ, (1/4 etatu) specjalisty pracy socjalnej (1/4 etatu) asystenta rodziny oraz od 1 sierpnia 2023 r. do 30 września 2023 r. (1/1 etatu) kierowcy finansowane było w ramach realizacji grantu w ramach projektu pn.: „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów planów deinstytucjonalizacji usług społecznych” w ramach PO WER 2014-2020, Działania 2.8. Wynagrodzenia pracowników DDP im. bł. ks. A. Czartoryskiego w Cieplicach do 30 września 2024 r.

finansowane były w ramach realizacji projektu pn.: Dzienny Dom Pomocy „Ciepliczanka”, współfinansowanego ze EFS, Działanie 8.3, RPO WP 2014-2020.

II. INFORMACJA FINANSOWA Z WYKORZYSTANIA BUDŻETU W 2023 ROKU

Centrum Usług Społecznych w Adamówce w roku budżetowym 2023 wydatkowało łączną kwotę na realizację zadań zleconych i własnych w wysokości: **7 084 634,19 zł (o 3 135 032,37 zł (30,68%) mniej niż w roku budżetowym 2022).**

Szczegółową strukturę wydatków uwzględniającą rodzaje realizowanych zadań, wraz z zwiększeniami bądź zmniejszeniami wydatkowania zgodnymi z klasyfikacją budżetową w porównaniu do roku 2022 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 2. Struktura wydatków CUS Adamówka w 2023 roku w podziale na zadania.

Podział zgodnie z klasyfikacją budżetową	Wydatki pokryte ze środków własnych gminy (W)	Wydatki pokryte z dotacji zewnętrznych (Z) w zł	Różnica w porównaniu do 2021 r. (+, -)* w zł
85202 Domy Pomocy Społecznej	161 250,57	-	+5 263,92(W)
85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre	-	2 776,80	+1 185,70(Z)
85214 Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	10 000,00	47 250,00	-1 400,00(W) +2 569,00(Z)
85216 Zasiłki stałe		63 034,38	+ 19 785,70(Z)
85219 Ośrodek Pomocy Społecznej	359 033,98	121 887,98	+169,88(W) -23 610,88(Z)
85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	-	17 400,00	+17 400,00(Z)
85230 Pomoc w zakresie dożywiania.	102 116,93	297 273,39	+22 626,38(W) +4 157,21(Z)
85295 Pozostała działalność. Pomoc społeczna.	199 352,79	2 684 143,34	+172 790,50(W) - 2 127 130,18(Z)
85395 Pozostała działalność. Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej.		23 970,00	-6 018,00(Z)
85415 Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	12 110,38	108 993,41	-924,30(W) -8 318,72(Z)

85495 Pozostała działalność. Edukacyjna opieka wychowawcza.	0,00	4 464,00	+4 464,00(Z)
85502 Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z	85 725,87	2 365 386,08	+38 556,14(W) +177 926,37(Z)
85503 Karta Dużej Rodziny. Rodzina.	-	1 037,00	+154,00(Z)
85504 Wspieranie rodziny.	56 092,95	10 285,34	-2 697,84(W) +7 285,34(Z)
85513 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne (...) oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów (...)	-	29 950,55	+12 371,75(Z)
85595 Pozostała działalność. Rodzina	-	11 989,95	+8 997,06(Z)
RAZEM	985 683,47	5 789 842,22	+209 887,66(W) -3 654 028,53(Z)

Źródło: Opracowanie własne.

* - (+) wydatki poniesione w większej wysokości, (-) wydatki poniesione w mniejszej wysokości.

Ponadto Centrum Usług Społecznych w Adamówce w związku z realizacją programu resortowego Ministra Rodziny i Polityki Społecznej "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" - edycja 2023 – w ramach środków z Funduszu Solidarnościowego (wg art. 10 ustawy z dnia 23 października 2018 roku o Funduszu Solidarnościowym, zgodnie z którym do środków przekazanych z Funduszu jednostkom samorządu terytorialnego nie stosuje się art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego - środki przekazane z Funduszu Solidarnościowego nie są zaliczane do dochodów gminy, w związku z powyższym nie są również ujmowane w planie / realizacji wydatków) wydatkowało kwotę 309 108,50 zł (Z).

Analiza struktury wydatków (rozdział 85295 - Pozostała działalność. Pomoc społeczna) Centrum Usług Społecznych w Adamówce oraz środki z Funduszu Solidarnościowego nie ujęte planie finansowym CUS pozwala zauważyć stale utrzymujące potrzeby mieszkańców Gminy Adamówka w zakresie korzystania z usług społecznych dostępnych w ramach realizowanych projektów / programów zewnętrznych. Ważnym jest także, iż realizacja wskazanych projektów / programów w pełni zabezpiecza potrzeby mieszkańców gminy w zakresie korzystania z usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych – co szczegółowo zostało przedstawione w rozdziale IV niniejszego sprawozdania pn.: Organizowanie usług społecznych.

III. POMOC SPOŁECZNA

Podstawowym celem działalności Centrum Usług Społecznych w Adamówce zgodnie z obowiązującym statutem jest: umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości; podejmowanie działań wspierających osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka; pomoc w doprowadzeniu do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem, w miarę możliwości Centrum a także wypracowanie partycypacyjnego modelu usług społecznych, w którym działania instytucjonalne wspierane są przez organizacje samorządowe, podmioty ekonomii społecznej i osoby fizyczne.

Podstawową zaś przesłanką udzielenia osobom i rodzinom wsparcia, w ramach pomocy społecznej jest trudna sytuacja życiowa, której osoba/rodzina nie można przezwyciężyć mimo wykorzystania własnych środków, możliwości i uprawnień. Trudna sytuacja życiowa to, w szczególności zaistnienie jednej z okoliczności wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej przy uwzględnieniu kryterium dochodowego wynikającego z art. 8 ustawy. **Kryterium dochodowe uprawniające do korzystania z pomocy społecznych w 2022 r. wynosiło 600,00 zł na osobę w rodzinie oraz 776,00 zł u osoby samotnie gospodarującej. Ponadto do 200% (1 552,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz 1 200,00 zł dla osoby w rodzinie) zostały podwyższone kwoty kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019 – 2023. Kolejno do 235% (1 823,60 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz 1 410,00 zł dla osoby w rodzinie) podwyższono kwoty kryterium dochodowego dla osób / rodzin korzystających z paczek żywnościowych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa na lata 2014-2020. Za realizację powyższego wsparcia odpowiada zespół ds. zadań z zakresu pomocy społecznej - kierowany przez Organizatora Pomocy Społecznej.**

Ważnym jest, iż od 1 lipca 2021 r. uzupełniłem pomocy realizowanej w ramach ustawy o pomocy społecznej są usługi społeczne świadczone na podstawie uchwalonego Programu Usług Społecznych w Gminie Adamówka. Do usług społecznych mieszkańcy gminy kwalifikowani są przez zespół ds. organizowania usług społecznych - kierowany przez Organizatora Usług Społecznych.

W 2023 r. ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało łącznie 176 rodzin (o 7 więcej niż w 2022 r.), zamieszkiwanych przez 602 mieszkańców gminy, co stanowi 14,82 % osób zamieszkałych na terenie gminy Adamówka. Najczęstszymi powodami pozostawania w trudnej sytuacji rodzin objętych w 2023 r. pomocą społeczną była długotrwała lub ciężka choroba (95 rodzin), ubóstwo (77 rodzin), bezrobocie (48 rodzin), niepełnosprawność (45 rodzin) oraz potrzeba ochrony macierzyństwa (35 rodzin).

W związku z tym, iż pomoc społeczna polega w szczególności na pracy

socjalnej do głównych zadań zatrudnionych w CUS pracowników socjalnych należało jej świadczenie. W 2023 r. pomocy w formie pracy socjalnej udzielono łącznie 176 rodzinom, w których zamieszkiwało 602 osoby. **PONADTO W 2023 R. WYDANO 341 DECYZJI ADMINISTRACYJNYCH**, w tym: decyzji przyznających świadczenia z pomocy społecznej, decyzji zmieniających oraz decyzji uchylających wydane decyzje.

Osób, którym w 2023 r. przyznano decyzją świadczenie w ramach zadań zleconych i zadań własnych było łącznie 307 (o 78 osób więcej niż w 2022 r.), w 174 rodzinach (596 osób w tych rodzinach).

Z pomocy w formie posiłku w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 w 2023 r. skorzystało łącznie 287 osób z terenu gminy Adamówka (w tym: 3 dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, 225 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej oraz 60 osób otrzymujących pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej. W 2023 r. wydano łącznie 33 508 posiłków (o 3 056 więcej wydanych posiłków w stosunku do roku 2022), w tym 27 438 posiłków jednodaniowych. W ramach wskazanego programu w 2023 r. 32 osobom wypłacono świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności (zasiłek celowy). Ponadto 3 dzieci korzystało z pomocy w formie posiłku nie wymagającej przeprowadzenia wywiadu środowiskowego.

Warto wskazać, iż w 2023 r. nie realizowana była pomoc w formie świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania - przyznanych osobie decyzją na podstawie art. 36 pkt. 2 lit. 1.

Osoby wymagające wsparcia w formie usług opiekuńczych skorzystały natomiast ze wsparcia w zakresie świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania w ramach realizacji projektu pn.: Wsparcie opiekuńcze w Gminie Adamówka i DDP w Zboiskach, dofinansowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa VIII Integracja Społeczna, Działanie 8.3 Zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych. **Wskazaniem wsparciem w okresie od 01.01.2023 r. do 30.09.2023 r. objęto 16 osób, u których łączna liczba godzin usług opiekuńczych wyniosła 3 956,25. Usługi opiekuńcze świadczone były w miejscu zamieszkania osoby potrzebującej wsparcia przez sześć osób, w tym cztery osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę na $\frac{3}{4}$ etatu oraz dwóch 2 wolontariuszy.**

Ważnym uzupełnieniem wyżej wymienionych usług - szczegółowo opisanych w rozdziale IV, były usługi realizowane w ramach PAKIETU USŁUG POMOCY I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ DLA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH + w ramach realizacji projektu pn.: Centrum Usług Społecznych „Społeczna Adamówka”, w ramach PO WER 2014-2020, Działania 2.8. oraz grantu w ramach projektu pn.: „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś priorytetowa II, Działanie 2.8. – **w ramach których**

łącznie zrealizowano 15 059,50 godz. usług asystenckich / opiekuńczych / specjalistycznych usług opiekuńczych / sąsiedzkich oraz opieki wytchnieniowej. Ponadto w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023 zrealizowano 7 554,5 godz. dla 59 osób usługi asystencji osobistej osoby niepełnosprawnej.

REASUMUJĄC - W 2023 R. WSPARCIEM W RAMACH: USŁUG OPIEKUŃCZYCH W MIEJSCU ZAMIESZKANIA, SPECJALISTYCZNYCH USŁUG OPIEKUŃCZYCH W MIEJSCU ZAMIESZKANIA, USŁUG ASYSTENTA OSOBY STARSZEJ / NIEPEŁNOSPRAWNEJ, USŁUG SĄSIEDZKICH ORAZ USŁUGI OPIEKI WYTCNIENIOWEJ OBJĘTO 196 OSÓB STARSZYCH, NIEPEŁNOSPRAWNYCH. WSKAZANE OSOBY SKORZYSTAŁY ŁĄCZNIE Z 26 570,25 godz. SPECJALISTYCZNEGO WSPARCIA - O 5 711,25 GODZ. WIĘCEJ NIŻ W 2022 R.

Ponadto 31 osób przez 250 dni objęto wsparciem w ramach usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w prowadzonym Dziennym Domu Pomocy im. bł. ks. Augusta Czartoryskiego w Cielicach.

Istotnym wsparciem dla osób starszych z terenu gminy Adamówka była także realizacja usług w ramach Programu „Korpus Wspieraj Seniora” na rok 2023 (Moduł II). Program realizowany był od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. przez Centrum Usług Społecznych w Adamówce na podstawie uchwały nr X/75/2022 Rady Gminy Adamówka z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Ośłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 w Gminie Adamówka. Gminny Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 w Gminie Adamówka był odpowiedzią na wyzwania, jakie stawiają przed gminą zachodzące procesy demograficzne, oraz jednoznacznie stanowił element lokalnej polityki społecznej w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia. Realizowany Program obejmował swoim zakresem Moduł II - mający na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Realizacja programu przyczyniła się do zapewnienia usług wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie gminy Adamówka, wpisujących się we wskazane w programie obszary oraz poprawy poczucia bezpieczeństwa i możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

Wsparciem w ramach Modułu II w 2023 r. objętych zostało 11 osób starszych (10 osób samotnych, 1 os. zamieszkająca z osobami bliskimi) - powyżej 65 r.ż. z terenu gminy Adamówka, w tym sfinansowano 108 usług obsługi systemu polegającego na sprawowaniu całodobowej opieki nad seniorami przez centrum monitoringu – „teleopieki” (abonamenty) oraz wynagrodzono dodatkową gratyfikacją 3 pracowników socjalnych CUS zaangażowanych we wsparcie Seniorów objętych usługą „opieki na odległość”, realizujących zadanie w terenie

oraz rozeznających potrzeby seniorów w tym zakresie Realizacja Modułu II w 2023 r. polegała na wsparciu świadczenia usług opiekuńczych na rzecz seniorów z terenu gminy Adamówka, poprzez zapewnienie dostępu do „opieki na odległość” 11 osobom starszym - sfinansowanie kosztów użytkowania tzw. „opasek bezpieczeństwa” wyposażonych w następujące funkcje: przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS, detektor upadku, czujnik zdjęcia opaski/urządzenia, lokalizator GPS, funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami, funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja). Świadczenie wskazanych usług miało na celu wsparcie w miejscu zamieszkania seniorów w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom. Wsparcie świadczone było przez bezpośrednio zaangażowanych w realizację programu pracowników socjalnych Centrum, którzy przekazali seniorom wszelkie niezbędne informacje dot. „opieki na odległość”, a także pozostawali ze wskazanymi osobami w stałym kontakcie w zakresie obsługi opasek bezpieczeństwa. Wskazać należy także, iż w trakcie realizacji programu firma dostarczająca oraz realizująca usługę teleopieki odnotowała:

- 142 połączenia przychodzące/wychodzące do/z Telecentrum z opaski i na opaskę;
- 142 alarmy SOS / Upadki / Połączenia;
- 142 wezwania zgłoszenia zakończone udzieleniem wsparcia przez telefon, prośbą o interwencję kogoś z otoczenia, prośbą o interwencję pracownika centrum usług społecznych.

Na realizację Modułu II wydatkowano 8 965,60 zł, w tym z dotacji: 7 165,60 zł. Całkowity koszt poniesiony na zakup usługi obsługi systemu polegającej na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centrum monitoringu (abonamenty) (dotacja + wkład własny) wyniósł 5 400,00 zł, w tym 1 800,00 zł - wkład własny gminy, 3 600,00 zł – dotacja. Ponadto na dodatkową gratyfikację finansową pracowników CUS wydatkowano 3 565,60 zł (dotacja).

Istotnym wsparciem dla osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogących samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych jest skierowanie do domu pomocy społecznej. **W 2023 r. wsparciem całodobowym w DPS objęto 4 osoby.**

Centrum Usług Społecznych w Adamówce poprzez zawarte pomiędzy Gminą Adamówka a Miastem i Gminą Sieniawa porozumienie realizuje także zadania z zakresu pomocy społecznej dotyczące wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez kierowanie mieszkańców Gminy Adamówka do prowadzonego na terenie Miasta i Gminy Sieniawa środowiskowego domu samopomocy. **W 2023 r. ze**

wskazanego wsparcia skorzystało łącznie 7 mieszkańców Gminy Adamówka.

Mając na względzie osoby w kryzysie bezdomności (na terenie gminy Adamówka problem bezdomności dotyczy 2 osób (1K, 1M)) wskazać należy, iż w ramach zawartych umów na zapewnienie tymczasowego schronienia, w tym z usługami opiekuńczymi, noclegowni i ogrzewalni - 1 kobieta do 11 września 2023 r. przebywa w Schronisku dla Bezdomnych Kobiet w Jarosławiu, natomiast od 12 września – w związku z utworzeniem na terenie gminy mieszkania wspomagane z koszykiem usług – została skierowana do wskazanego mieszkania. W mieszkaniu wspomagany świadczone są usługi bytowe, praca socjalna oraz pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu i realizacji kontaktów społecznych, w celu utrzymania lub rozwijania niezależności osoby na poziomie jej psychofizycznych możliwości. Istotnym jest, iż wsparcie w mieszkaniu wspomagany jest przyznawane na czas określony, a w przypadku osób, które posiadają orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, a także w szczególnie uzasadnionych przypadkach w stosunku do innych osób – może zostać przyznane na czas nieokreślony. Ponadto 1 mężczyzna objęty jest wsparciem Centrum Integracji Społecznej w Kielcach.

Pracownicy socjalni Centrum Usług Społecznych w Adamówce realizują ponadto zadania w zakresie udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Adamówka wynikające z zapisów art. 90 f ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Ponadto w związku z art. 90d ust. 1 ww. ustawy stypendium przyznaje się na rok szkolny i uzależnione od dochodu na osobę w rodzinie ucznia, który nie może przekroczyć 100% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej. **W okresie: styczeń – czerwiec 2023 r. stypendia szkolne wypłacono 79 uczniom (w tym 47 uczniom szkół podstawowych i 31 uczniom szkół ponadpodstawowych) na łączną kwotę 72 743,79 zł, natomiast w okresie wrzesień-grudzień 2023 r. stypendia szkolne wypłacono 76 uczniom (w tym 48 uczniom szkół podstawowych i 28 uczniom szkół ponadpodstawowych) na łączną kwotę 48 360,00 zł.**

W 2023 roku wydatki na zadania z zakresu pomocy społecznej obrazuje tabela nr 3.

Tabela nr 3. Struktura wydatków CUS w ramach zadań z zakresu pomocy społecznej w 2023 roku w podziale.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano	Kwota wypłaconych świadczeń
Zadania własne i zlecone			
1.	Zasiłki stałe (dotacje)	12 (wzrost o 2 osoby)	63 034,38 (wzrost o 19 785,70)

2.	Zasiłki okresowe (dotacje)	33 (wzrost o 7 osób)	47 250,00 (wzrost o 2 569,00)
3.	Dożywianie ogółem	287	396 364,52 (wzrost o 29 969,29)
	• dotacja		297 273,39 (wzrost o 4 157,21)
	• własne		99 091,13 <i>(wzrost o 25 812,08 – wynikający z zapisów umowy ze wzrostu wkładu własnego Gminy z 20% w 2022 r. na 25% w 2023 r.)</i>
	- posiłek w szkole i w domu (w tym dla osób starszych)	226	362 411,49
	- pomoc w formie posiłku nie wymagająca przeprowadzenia wywiadu	3	3 509,03
	- świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności (zasitek celowy) w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”	83	30 444,00
4.	Zasiłki celowe i specjalne celowe (własne), zakup odzieży, obuwia, opału, żywności, artykułów szkolnych, drobne remonty, leki, świadczenia medyczne itp.	35	10 000,00
6.	Zapewnienie schronienia (własne)	1	13 365,00
7.	Pobyt w domu pomocy społecznej (własne)	4 (zmniejszenie o 1 osobę)	161 250,57 (wzrost o 5 263,92)
9.	Pomoc w formie usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania	0	0
10.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne podopiecznych	5 (wzrost o 2 osoby)	2 776,74 (wzrost o 1 185,64)
11.	Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd	4 (wzrost o 1 osobę)	15 794,98 (wzrost o 1 794,98)

12.	Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (dotacja)	8 (wzrost o 8 osób)	17 400,00 (zwiększenie o 17 400,00)
13.	Pomoc materialna o charakterze socjalnym (zasiłki szkolne)	81 – I-VI.2023 r. 78 – IX-XII.2023 r.	125 567,79 (zmniejszenie o 4 779,02)

Źródło: Opracowanie własne.

IV. ORGANIZOWANIE USŁUG SPOŁECZNYCH

Z dniem 1 lipca 2021 r. na mocy uchwały nr III/18/2021 Rady Gminy Adamówka z dnia 17 maja 2021 r. w Gminie Adamówka utworzona została poprzez przekształcenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Adamówce nowa jednostka budżetowa pod nazwą Centrum Usług Społecznych w Adamówce. Centra usług społecznych to działanie fakultatywne gminy, co oznacza, że władze gminy mogą ale nie muszą podjąć decyzji o ich utworzeniu. Tym bardziej należy docenić decyzję władz Gminy Adamówka, które w trosce o jakość życia mieszkańców i szeroko rozumiany dobrobyt społeczny podjęły decyzję o utworzeniu CUS – innowacyjnego przedsięwzięcia w skali naszego kraju. W danym kontekście ważnym jest, iż Uchwała Rady Gminy nie nadaje jedynie nowej nazwy istniejącej jednostce organizacyjnej, ale oznacza głęboką transformację systemu świadczenia usług społecznych w Gminie Adamówka. Jest nade wszystko kamieniem milowym w zakresie powstania nowoczesnego systemu zabezpieczenia społecznego w Gminie Adamówka, w ramach którego publiczne wsparcie usługowe dostępne jest nie tylko dla osób i rodzin słabszych czy środowisk defaworyzowanych, lecz dla ogółu mieszkańców. Istotnym jest także, iż podjęta Uchwała o utworzeniu CUS w Adamówce, chociaż ma charakter decyzyjny i inicjujący proces zmiany społecznej, sama w sobie nie przesądza o konkretnych rozwiązaniach, które wdrożone są w lokalnym systemie usług społecznych. Również ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. 2019r., poz. 1818) nie narzuca gotowych rozwiązań, zakłada jedynie ramy funkcjonowania CUS i kierunki zmian, ale sposób ich wdrożenia na poziomie merytorycznym i instytucjonalnym pozostawia w gestii samorządów. Centrum Usług Społecznych w Adamówce stoi zatem przed ogromnym wyzwaniem, jakim jest praktyczne wprowadzenie w życie założeń ustawy o CUS jak i wywiązanie się z zobowiązań wynikających z zawartej w dniu 21 września 2020 r. umowy o dofinansowanie projektu pt.: Centrum Usług Społecznych „Społeczna Adamówka” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020.

MAJĄC NA UWADZE POWYŻSZE W 2023 R. CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W ADAMÓWCE REALIZOWAŁO PRZYJĘTY UCHWAŁĄ NR II/13/2023 RADY GMINY ADAMÓWKA Z DNIA 23 MARCA 2023 R. PROGRAM USŁUG SPOŁECZNYCH W GMINIE ADAMÓWKA NA ROK 2023. W ramach

wskazanego programu Centrum Usług Społecznych w Adamówce świadczyło usługi w ramach 2 pakietów usług:

- 1) **PAKIET USŁUG POMOCY I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ DLA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH +,**
- 2) **PAKIET USŁUG POMOCY I INTERACJI SPOŁECZNEJ DLA RODZIN Z DZIEĆMI + .**

Wskazać należy także, iż pakiety usług odpowiadają w pełni na oczekiwania społeczności lokalnych poszczególnych sołectw Gminy Adamówka.

Pakiety usług społecznych są działaniami z zakresu:

- 1) Wsparcia rodziny i pieczy zastępczej,
- 2) Wsparcia osób z niepełnosprawnościami, osób starszych i osób w kryzysie bezdomności,
- 3) Reintegracji społeczno-zawodowej,
- 4) Usług zdrowotnych, opiekuńczych,
- 5) Wsparcia opiekunów faktycznych.

Szczegółowy zakres usług przedstawia tabela nr 4 oraz tabela nr 5.

Tabela nr 4. Struktura świadczonych usług społecznych w ramach PAKIETU USŁUG POMOCY I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ DLA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH + w roku 2023.

PAKIET USŁUG POMOCY I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ DLA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH +					
LP.	NAZWA USŁUGI ZAKRES ŚWIADCZONEJ USŁUGI WARUNKI KWALIFIKOWANIA	LICZBA OSÓB	LICZBA GODZIN UDZIELONEGO WSPARCIA	ŁĄCZNA KWOTA	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1	<p>ASYSTENT OSOBY STARSZEJ</p> <p>Zapewnienie wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym oraz zwiększenie ich szans na prowadzenie bardziej samodzielnego i aktywnego życia.</p> <p>1) osoba zamieszkująca na terenie gminy Adamówka; 2) osoba powyżej 60 r.ż.; 3) osoba wymagająca opieki innych osób.</p>	21 osób	2091,5 godz.	52 078,35 zł	Projekt pn.: Centrum Usług Społecznych „Społeczna Adamówka”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś priorytetowa II, Działanie 2.8.
2	<p>ASYSTENT OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ</p> <p>Zapewnienie wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym oraz zwiększenie ich szans na prowadzenie bardziej samodzielnego i aktywnego życia.</p> <p>1) osoba zamieszkująca na terenie gminy Adamówka; 2) osoba posiadająca umiarkowany lub znaczny stopień niepełnosprawności; 3) osoba wymagająca opieki innych osób.</p>	19 osób	1 867 godz.	46 488,30 zł	Projekt pn.: Centrum Usług Społecznych „Społeczna Adamówka”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś priorytetowa II, Działanie 2.8.
3	<p>OPIEKA WYTCNIENIOWA</p> <p>Wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniami równoważnymi – zapewniające czasowe odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnieniem czasu na odpoczynek i regenerację, ograniczeniem obciążeń psychofizycznych, a także wzmocnienie osobistego potencjału opiekunów osób niepełnosprawnych.</p>	6 osób	1 412 godz.	35 158,80 zł	Projekt projektu pn.: Centrum Usług Społecznych „Społeczna Adamówka”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś priorytetowa II, Działanie 2.8.

	<p>1) członkowie rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad: dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, osobami z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi, zamieszkujący na terenie gminy Adamówka.</p>				
4	<p>KLUBY SENIORA (KS)</p> <p>Wsparcie osób starszych w ich codziennym funkcjonowaniu w miejscu zamieszkania, przeciwdziałanie izolacji i marginalizacji osób starszych, integracja społeczna i międzypokoleniowa, pomoc w utrzymywaniu kondycji psychofizycznej, aktywizacja osób starszych w celu podejmowania działań zmierzających do poprawy jakości ich życia, pomoc osobom starszym w nabywaniu umiejętności organizacji czasu wolnego, odkrywanie i rozwijanie zainteresowań, poszerzanie i zdobywanie wiedzy, zaspokajanie potrzeb kulturalnych i towarzyskich oraz zapewnienie poradnictwa specjalistycznego, oraz edukacyjnego.</p> <p><u>Usługi społeczne w ramach działalności KS:</u> poradnictwo specjalistyczne oraz edukacyjne, warsztaty tematyczne w zakresie rozwoju zainteresowań, aktywizacja społeczno-zawodowa, integracja społeczna i międzypokoleniowa.</p> <p>1) osoba zamieszkująca na terenie gminy Adamówka; 2) osoba powyżej 60 r.ż.; 3) osoba nieaktywna zawodowo.</p>	40 osób	<p>992 godz. usług opiekuńczych</p> <p>275 godz. usług społecznych</p>	76 886,80 zł	<p>Projekt pn.: Centrum Usług Społecznych „Społeczna Adamówka”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś priorytetowa II, Działanie 2.8.</p>
	<p>INTEGRACJA SPOŁECZNA I MIĘDZYPOKOLENIOWA</p> <p>Organizacja jednodniowej wycieczki integracyjnej (Solina – Polańczyk) dla uczestników 3 Klubów Seniora.</p>	29 osób	10 godz.	15 038,00 zł	<p>Grant w ramach projektu pn.: „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza</p>

					Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś priorytetowa II, Działanie 2.8.
5	<p>USŁUGI OPIEKUŃCZE W MIEJSCU ZAMIESZKANIA</p> <p>Pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych, opieka higieniczna, zalecona przez lekarza pielęgnacja oraz w miarę możliwości również zapewnienie kontaktów z otoczeniem.</p> <p>1) osoba zamieszkująca na terenie gminy Adamówka; 2) osoba powyżej 60 r.ż.; 3) osoba wymagająca opieki innych osób.</p>	28 osób	5 252 godz.	173 316,00 zł	Grant w ramach projektu pn.: „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś priorytetowa II, Działanie 2.8.
6	<p>SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE W MIEJSCU ZAMIESZKANIA</p> <p>Rodzaje specjalistycznych usług dostosowanych do szczególnych potrzeb osób wymagających pomocy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, ☐ pielęgnacja – jako wspieranie procesu leczenia, ☐ rehabilitacja fizyczna i usprawnienie zaburzonych funkcji organizmu, ☐ pomoc mieszkaniowa. <p>1) osoba zamieszkująca na terenie gminy Adamówka; 2) osoba powyżej 60 r.ż.; 3) osoba wymagająca opieki innych osób; 4) osoba wymagająca pomocy w formie specjalistycznych usług, wynikających z rodzaju ich schorzenia lub niepełnosprawności</p>	19 osób	312 godz.	10 452,00 zł	Grant w ramach projektu pn.: „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś priorytetowa II, Działanie 2.8.

7	<p>ASYSTENT OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ</p> <p>Usługa obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ wsparcie w czynnościach samoobsługowych, w tym utrzymaniu higieny osobistej i czynnościach pielęgnacyjnych, ☐ wsparcie w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról społecznych (w przypadku samodzielnego zamieszkiwania), ☐ wsparcie w przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania: pchanie wózka osoby niepełnosprawnej; pomoc w pokonywaniu barier architektonicznych, ☐ wsparcie w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem, wsparcie w załatwianiu spraw urzędowych i związanych z poszukiwaniem pracy. <ol style="list-style-type: none"> 1) osoba zamieszkująca na terenie gminy Adamówka; 2) osoba posiadająca znaczny stopień niepełnosprawności; 3) osoba wymagająca opieki innych osób. 	16 osób	2 186,50 godz.	76 527,50 zł	Grant w ramach projektu pn.: „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś priorytetowa II, Działanie 2.8.
8	<p>TELEOPIEKA – „OPASKA TELEMEDYCZNA”</p> <p>Teleopieka zapewnia profesjonalną opiekę na odległość - opaska stale monitoruje funkcje życiowe użytkownika i wysyła zabezpieczone dane do centrum telemedycznego. W momencie nagłego upadku lub gdy użytkownik samodzielnie wciśnie przycisk SOS natychmiast zostaje wyzwolony alarm i powiadomione zostaje telecentrum.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) osoba zamieszkująca na terenie gminy Adamówka; 2) osoba powyżej 60 r.ż.; 3) osoba wymagająca opieki innych osób. 	60 osób	57 opasek	59 836,04	<p>Grant w ramach projektu pn.: „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś priorytetowa II, Działanie 2.8.</p> <p>Program "Korpus Wsparcia Seniorów" na rok 2023</p>
	Teleopieka zapewnia profesjonalną opiekę na odległość - opaska stale monitoruje funkcje życiowe użytkownika i wysyła zabezpieczone dane do centrum telemedycznego. W momencie nagłego upadku lub gdy użytkownik samodzielnie wciśnie przycisk SOS natychmiast zostaje wyzwolony alarm i powiadomione zostaje telecentrum.	26 osób objętych usługą teleopieki (20 opasek)	Zakupiono 20 opasek bezpieczeństwa oraz opłacono abonament usługi teleopieki	24 040,00 zł	
		11 osób objętych usługą teleopieki	Opłacono abonament usługi teleopieki dla 9 opasek bezpieczeństwa	5 400,00 zł	

		(9 opasek)			
		23 osób objętych usługą teleopieki (28 opasek)	Zakupiono 28 opasek bezpieczeństwa oraz opłacono abonament usługi teleopieki	30 396,04 zł	Projekt pn.: Dzienny Dom Pomocy „Ciepliczanka”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa VIII, Działanie 8.3
9	<p>USŁUGI SĄSIEDZKIE</p> <p>Pomoc i wsparcie w podstawowych czynnościach dnia codziennego, m.in. takich jak: bezpośrednia pomoc w miejscu zamieszkania związana z praniem, porządkowaniem, wspólną lekturą, realizacją działań pomocowych poza domem osób starszych takich jak: wizyta u lekarza, na poczcie, załatwienie spraw urzędowych, spacer, odwiedziny w szpitalu, pomoc przy robieniu zakupów, informowanie najbliższych lub odpowiednich służb o pilnych potrzebach czy pogorszeniu się stanu zdrowia.</p> <p>1) osoba zamieszkująca na terenie gminy Adamówka; 2) osoba powyżej 60 r.ż.; 3) osoba wymagająca opieki innych osób.</p>	10 osób	1 704,50 godz.	56 248,50 zł	Grant w ramach projektu pn.: „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś priorytetowa II, Działanie 2.8.
10	<p>WSPARCIE SZKOLENIOWE, SPECJALISTYCZNE, PSYCHOLOGICZNE DLA OPIEKUNÓW FAKTYCZNYCH</p> <p>Usługa obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ poradnictwo psychologiczne, ☐ poradnictwo terapeutyczne, ☐ nauka pielęgnacji i opieki, ☐ nauka rehabilitacji, ☐ wsparcie dietetyczne. 	25 osób	190 godz.	16 910,00 zł	Grant w ramach projektu pn.: „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś priorytetowa II, Działanie 2.8.

	1) opiekun osoby wymagającej wsparcia, która ze względu na wiek, stan zdrowia albo stan psychiczny opieki takiej wymaga.				
11	<p>USŁUGA TRANSPORTOWA „OD DRZWI DO DRZWI”</p> <p>Usługa zapewniająca specjalny i łatwo dostępny transport dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.</p> <ul style="list-style-type: none"> - osoby zamieszkujące na terenie gminy Adamówka; <ul style="list-style-type: none"> - powyżej 60 r.ż.; - wymagające wsparcia w zakresie mobilności, zarówno posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub równoważne), jak - i nieposiadające orzeczenia, a mające realny problem w poruszaniu się 	57 osób	<p>SAMOCHÓD MERCEDES – BENZ – 130 000,01 zł brutto – dostosowany do potrzeb os. z niepełnosprawnościami – za kwotę 14 268,00 zł</p> <p>3 101 wykonanych kursów</p> <p>11 983 km</p>	204 032,69 zł	Grant w ramach projektu pn.: „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś priorytetowa II, Działanie 2.8.
12	<p>MIESZKANIE WSPOMAGANE Z KOSZYKIEM USŁUG (USŁUGI OPIEKUŃCZE LUB ASYSTENCKIE)</p> <p>Pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych, opieka higieniczna, zalecona przez lekarza pielęgnacja oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem, poprzez wsparcie w mieszkaniu wspomagany.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) osoba niesamodzielną życiowo wymagająca wsparcia w codziennym funkcjonowaniu; 2) osoba zamieszkująca na terenie gminy Adamówka; 3) osoba powyżej 60 r.ż. 	2 osoby	<p>Adaptacja 3 pomieszczeń SP im. J. Pawła II w Adamówce, filia Cieplice pod działalność mieszkania wspomaganego - dostosowanego do potrzeb dwóch osób – 219 500,00 zł</p> <p>234 godz. zaplanowanego koszyka usług</p>	257 922,65 zł	Grant w ramach projektu pn.: „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś priorytetowa II, Działanie 2.8.
13	<p>ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ</p> <p>Usługa obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> □ wsparcie w czynnościach samoobsługowych, w tym utrzymaniu higieny osobistej i czynnościach pielęgnacyjnych, 	59 osób	7 554,50 godz.	309 108,50 zł	Fundusz Solidarnościowy w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023.

	<ul style="list-style-type: none"> □ wsparcie w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról społecznych (w przypadku samodzielnego zamieszkiwania), □ wsparcie w przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania: pchanie wózka osoby niepełnosprawnej; pomoc w pokonywaniu barier architektonicznych, □ wsparcie w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem. <ol style="list-style-type: none"> 1) osoba zamieszkująca na terenie gminy Adamówka; 2) osoba posiadająca orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną; 3) osoba posiadająca orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności; 4) osoba posiadająca orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności; 5) dziecko do 16 r.ż. z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. 				
14	<p>DZIENNY DOM POMOCY IM. BŁ. KS. AUGUSTA CZARTORYSKIEGO W CIEPLICACH</p> <ul style="list-style-type: none"> □ Usługi opiekuńcze świadczone przez wykwalifikowaną kadrę; □ Specjalistyczne wsparcie, zgodne ze zdiagnozowanymi potrzebami, świadczone przez: <ol style="list-style-type: none"> a) Psychologa, b) Rehabilitanta, c) Terapeutę zajęciowego; 	31 osób	250 dni	<p>1 004 943,51 zł – środki w ramach realizowanego o projektu;</p> <p>139 381,24 zł – środki własne po zakończonej realizacji projektu</p>	<p>Projekt pn.: Dzienny Dom Pomocy „Ciepliczanka”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa VIII,</p>

	<ul style="list-style-type: none"> □ Zajęcia aktywizacyjne w sferze fizycznej, intelektualnej oraz społecznej, w tym: <ul style="list-style-type: none"> a) Wsparcie instruktora rekreacji ruchowej, b) Trening kompetencji społecznych, c) Zajęcia edukacyjne, □ Organizację wyjazdów aktywizacji społecznej; □ Ubezpieczenie, dojazd i wyżywienie: (śniadanie, obiad). <ol style="list-style-type: none"> 1) osoba zamieszkująca na terenie gminy Adamówka; 2) osoba potrzebująca wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, która ze względu na stan zdrowia lub niepełnosprawność wymaga opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania co najmniej jedną z podstawowych czynności dnia codziennego; 3) osoba starsza; 4) osoba nieaktywna zawodowo; osoba w wieku poprodukcyjnym: kobieta – powyżej 60 roku życia, mężczyzna – powyżej 65 roku życia. 				Działanie 8.3 oraz środki własne
--	--	--	--	--	-------------------------------------

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela nr 5. Struktura świadczonych usług społecznych w ramach PAKIETU USŁUG POMOCY I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ DLA RODZIN Z DZIEĆMI + w roku 2023.

PAKIET USŁUG POMOCY I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ DLA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH +					
LP.	NAZWA USŁUGI ZAKRES ŚWIADCZONEJ USŁUGI WARUNKI KWALIFIKOWANIA	LICZBA OSÓB	LICZBA GODZIN UDZIELONEGO WSPARCIA	ŁĄCZNA KWOTA	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1	<p>PLACÓWKA WSPARCIA DZIENNEGO (PWD) PROWADZONA W FORMIE OPIEKUŃCZO-SPECJALISTYCZNEJ</p> <p>Usługi wynikające z formy opiekuńczej PWD:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ zapewnienie dzieciom i młodzieży opieki i wychowania, ☐ pomoc w nauce, ☐ organizacja czasu wolnego, ☐ zabawa i zajęcia sportowe, ☐ zajęcia rozwijające zainteresowania. <p>Usługi wynikające z formy specjalistycznej PWD:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ socjoterapeutyczne, ☐ terapeutyczne, ☐ korekcyjne, ☐ kompensacyjne, ☐ logopedyczne, ☐ terapia pedagogiczna, ☐ terapia psychologiczna, ☐ socjoterapia. <p>1) dzieci i młodzież w wieku od 7 do 18 lat zamieszkałe na terenie gminy Adamówka.</p>	<p>49 osób, w tym 3 osoby wyłącznie korzystają ce ze wsparcia specjalisty cznego</p>	<p>1972 godz. usług opiekuńczych; 725 godz. usług specjalistycznych</p>	<p>145 655,00 zł</p>	<p>Projekt pn.: Centrum Usług Społecznych „Społeczna Adamówka”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś priorytetowa II, Działanie 2.8.</p>
2	<p>RODZINNY PUNKT PORADNICTWA SPECJALISTYCZNEGO</p> <p>Usługi indywidualnego poradnictwa specjalistycznego z zakresu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ wsparcia psychologicznego, ☐ wsparcia pedagogicznego, ☐ wsparcia logopedycznego, ☐ wsparcia psychiatrycznego, ☐ wsparcia terapeutycznego. <p>1) członkowie rodzin z dziećmi wyrażający potrzebę wsparcia zamieszkali na terenie gminy</p>	<p>41 osób</p>	<p>585 godz.</p>	<p>70 200,00 zł</p>	<p>Projekt pn.: Centrum Usług Społecznych „Społeczna Adamówka”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś priorytetowa II, Działanie 2.8.</p>

Adamówka.				
<p>SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI</p> <p>Specjalistyczne usługi opiekuńcze przeznaczone są dla:</p> <p>1. osób dorosłych, wykazujących zaburzenia wymienione w art. 3 pkt 1 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego:</p> <p>a) chorych psychicznie (wykazujących zaburzenia psychotyczne);</p> <p>b) upośledzonych umysłowo;</p> <p>c) osób wykazujących inne poważne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoba ta wymaga takiej formy pomocy i opieki niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym,</p> <p><u>2. w wyjątkowych przypadkach dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi, pozbawionych dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych, jeśli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć świadczonych przez inne zobowiązane podmioty.</u></p>	8 osób	145 godz.	17 400,00	Dotacja Wojewody Podkarpackiego

Źródło: Opracowanie własne.

Usługi społeczne w ramach przyjętego na rok 2023 r. Programu Usług Społecznych w Gminie Adamówka realizowane były przez Centrum Usług Społecznych w Adamówce oraz następujących wykonawców:

1. Stowarzyszeniem „In Progres”, ul. Jarosławska 51 Widna Góra, 37-500 Jarosław,
2. VITAL-MED Sp. z o.o., ul. Niepodległości 59, 37-200 Przeworsk,
3. SiDLY spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie (00 - 020), przy ul. Chmielnej 2/31,
4. Bartłomiej Gębarowski prowadzący działalność gospodarczą pod firmą B-Consulting Bartłomiej Gębarowski z siedzibą w Rzeszowie (35-114) przy ulicy Malczewskiego 11 lok. 49,
5. Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej Sp. z o. o. , z siedzibą w Leżajsku (37-300) przy ulicy Nad Stojadłom 1,
6. Fundacja Axuiliu, os. Cypriana Kamila Norwida 4/6, 43-190 Mikołów,
7. Adamowska Spółdzielnia Socjalna „AS”, Adamówka 25, 37-534 Adamówka,
8. Stowarzyszeniem „Nowe Perspektywy”, ul. Hetmańska 62 m. 3, 35-078 Rzeszów.

REASUMUJĄC DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI PRZYJĘTEGO PROGRAMU USŁUG SPOŁECZNYCH, W TYM KWALIFIKOWANIA OSÓB ZAINTERESOWANYCH DO KORZYSTANIA Z USŁUG SPOŁECZNYCH OKREŚLONYCH W PROGRAMIE USŁUG SPOŁECZNYCH W 2023 R. OPRACOWYWANO I MONITOROWANO REALIZACJĘ 338 INDYWIDUALNYCH PLANÓW USŁUG SPOŁECZNYCH, ORAZ SPORZĄDZONO 57 KAR USŁUG. **KOSZT REALIZACJI PRZYJĘTEGO PUS WYNIÓSŁ 2 767 583,88 ZŁ.**

W 2023 r. prowadzone były również działania wspierające: samopomocowe /sąsiedzkie stanowiące uzupełnienie usług społecznych do których zaliczamy:

1. Warsztaty tworzenia kwiatów z bibuły zorganizowane w styczniu 2023 r. w PWD w Majdanie Sieniawskim. Do przeprowadzenia zajęć jako instruktorów OSŁ zaprosił seniorów z Zespołu „Majdaniacy”. Działania skierowane były do uczestników PWD oraz ich rodzin i miały za zadanie urozmaicić czas wolny dzieciom podczas odbywających się ferii zimowych oraz miał na celu zapoczątkowanie międzypokoleniowych spotkań. **W warsztatach wzięło udział 14 osób.**

2. Wizyta Zespołu „Majdaniacy” w Dziennym Domu Pomocy im. bł. ks. Augusta Czartoryskiego w Cieplicach zorganizowana w dniu 25 stycznia 2023 r. Podczas wspólnego spotkania wskazany zespół przygotował występ muzyczny składający się z kolęd. Celem wspólnego spotkania było przełamanie anonimowości i izolacji społecznej seniorów, pobudzenie ich do działań oraz zwiększenie aktywności starszych mieszkańców z terenu gminy Adamówka. **W wydarzeniu uczestniczyło 23 osoby.**

3. Organizacja warsztatów tworzenia kwiatów z bibuły w Placówkach Wsparcia Dziennego w Krasnem i w Adamówce w dniach 13 stycznia 2023 r. i 26 stycznia 2023 r. Zajęcia były przeznaczone dla uczestników PWD i ich rodzin. Instruktorem tworzenia kompozycji kwiatowych z bibuły była jedna z liderek społeczności lokalnej. **W warsztatach uczestniczyło 13 osób.**

4. Spotkanie autorskie dla mieszkańców Gminy Adamówka z Panem Janem Kuca dot. „Cmentarzy z okresu I wojny światowej” zorganizowane w dniu 9 lutego 2023 r. w Remizo-Świetlicy w Majdanie Sieniawskim. **W spotkaniu wzięło udział 30 osób.**

5. Warsztaty tworzenia kwiatów z bibuły w Klubie Seniora w Cieplicach – 9 luty 2023 r; których celem była pomoc seniorom w przygotowaniu wielkanocnych palm. **W zajęciach uczestniczyło 10 osób.**

6. Spotkanie z członkami Koła Gospodyń Wiejskich w Majdanie Sieniawskim oraz ich gośćmi dot. nowoczesnego gotowania za pomocą wielofunkcyjnego urządzenia Thermomix – 1 marca 2023 r. **W spotkaniu wzięło udział 10 osób.**

7. Spotkanie z członkiniami Koła Gospodyń Wiejskich w Adamówce w dniu 16 marca 2023 r. w celu wskazanie głównych potrzeb i problemów mieszkańców. Ustalono, iż KGW wraz z Organizatorem Społeczności Lokalnej podejmie aktywność w zakresie pozyskania środków finansowych w celu zmiany niekorzystnej sytuacji mieszkańców. Efektem spotkania było opracowanie i złożenie wniosku o dofinansowanie inicjatywy pn. „Hortensjowej trasy w Adamówce” w ramach

projektu „Podkarpackie Inicjatywy Lokalne 2021 – 2023”. **W wydarzeniu wzięło udział 15 osób.**

8. Warsztat tworzenia wielkanocnych kompozycji – 23 marca 2023 r. Przeprowadzony cykl warsztatów tworzenia kwiatów z bibuły miał za zadanie aktywizować środowiska poprzez animację społeczną – kulturalną. **W zajęciach wzięło udział 7 osób.**

9. Organizacja wizyty o charakterze rehabilitacyjno – profilaktycznym seniorów Dziennego Domu Pomocy im. bł. ks. Augusta Czarторыckiego w Cieplicach w Centrum Fizjoterapeutyczno – Stomatologicznym Feniks Clinic w Przeworsku w dniu 26 marca 2023 r. Podczas spotkania seniorzy nabyli wiedzę z zakresu aktywności fizycznej seniorów oraz odbyli seans w grocie solnej. Dobór i koordynacja wyjazdu przez Organizatora Społeczności Lokalnej miało za zadanie polepszyć sytuację zdrowotną seniorów oraz propagować wśród nich zdrowy styl życia. **Wsparciem objęto 18 osób.**

10. Spotkanie nt. „Lokalnych ziół i ich zastosowania” w dniu 29 marca 2023 r. w Majdanie Sieniawskim. Uczestnicy spotkania nabyli wiedzę w zakresie stosowania ziół w praktyce. Zajęcia przeprowadziła jedna z liderek społeczności lokalnej z miejscowości Majdan Sieniawski. Celem spotkania było rozwijanie zainteresowań mieszkańców oraz zaspokojenie potrzeb wspólnych spotkań i rozmów. **W spotkaniu wzięło udział 10 osób.**

11. Wspólne pieczenie babek wielkanocnych w Palcówkach Wsparcia Dziennego w Adamówce, Krasnem i Majdanie Sieniawskim. Wielkanocne babki zostały rozdane osobom starszym, z terenu gminy Adamówka. Dostarczenie babek wielkanocnych wraz ze świątecznymi życzeniami okazało się być doskonałym momentem do rozmowy z drugim człowiekiem niekiedy dotkniętym samotnością. **Wsparciem w ramach ww. przedsięwzięcia objęto 60 osób.**

12. Spotkanie organizacyjne z członkiniami Koła Gospodyń Wiejskich w Adamówce i zainteresowanymi mieszkańcami. Spotkanie zorganizowane zostało 11 maja 2023 r. w związku z inicjatywą utworzenia „Hortensjowej trasy w Adamówce” związanej z realizacją projektu -„Podkarpackie Inicjatywy Lokalne 2021-2023”. **W spotkaniu wzięło udział 30 osób.**

13. Utworzenie trzyosobowej grupy nieformalnej i wspólne sporządzenie wniosku o dotację zajęć z Lego Robotyki dla dzieci i młodzieży w ramach programu „Działaj Lokalnie” edycja 2023 realizowanego przez Fundację Fundusz Lokalny w Leżajsku. Przed złożeniem wniosku dokonano rozeznania potrzeb wspólnoty samorządowej, a zwłaszcza potrzeb dzieci i młodzieży. **W wydarzeniu wzięło udział 13 osób.**

14. Międzynarodowy Dzień Dziecka w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Adamówce oraz w Szkole Podstawowej im. ks. Jerzego Popiełuszki w Majdanie Sieniawskim w dniu 1 czerwca 2023 r. Celem obchodów wspomnianego święta było uszczęśliwienie najmłodszych i uświadomienie dorosłym o potrzebach, przywilejach i prawach dziecka. Zaproponowano dzieciom udział w licznych grach i zabawach podczas których miały możliwość zabawy oraz rozwoju swoich zainteresowań na

różnorodnych stacjach tematycznych. **Wsparciem w ramach przedsięwzięcia objęto 260 osób.**

15. Piknik rodzinny w Majdanie Sieniawskim zorganizowany w dniu 25 czerwca 2023 r. Celem pikniku było kształtowanie właściwych postaw prospołecznych, propagowanie aktywnego wypoczynku na świeżym powietrzu oraz wspieranie różnorodnych form aktywności fizycznej dzieci. Ponadto organizacja pikniku miała za zadanie zintegrowanie środowisk lokalnych w działaniach na rzecz dzieci oraz wspólne spędzenie wolnego czasu przez rodziny. **Wsparciem w ramach przedsięwzięcia objęto 250 osób.**

16. „Dzień Sąsiada” zorganizowany na trzech osiedlach popegerowskich w dniach 5 czerwca 2023 r. i 26 czerwca 2023 r. Święto sąsiadów przyczyniło się do poprawy sąsiedzkich relacji i ukazało, iż warto jest poznawać ludzi ze swojego najbliższego otoczenia. Wydarzenie „Dzień Sąsiada” było poprzedzone przygotowaniem, w które włączeni zostali sąsiedzi. **W wydarzeniu wzięło udział 46 osób.**

17. Spotkanie informacyjne dla zainteresowanych członków organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie gminy Adamówka w siedzibie Koła Gospodyń w Adamówce. Spotkanie odbyło się w lipcu 2023 r. i dotyczyło dostarczenia wiedzy z zakresu poszukiwania grantów, sposobów prowadzenia dokumentacji finansowej oraz przygotowanie liderów społeczności lokalnej oraz członków organizacji pozarządowych do ubiegania się o dofinansowanie, dzięki któremu realizowane zostaną oddolne inicjatywy mieszkańców. **W spotkaniu wzięło udział 12 osób.**

18. Gminna Potańcówka podczas Dożynek Gminnych w Majdanie Sieniawskim zorganizowana dnia 26 sierpnia 2023 r. Organizacja potańcówki przyczyniła się do przybliżenia młodemu pokoleniu lokalnych tradycji, stanowiąc promocję lokalnego dziedzictwa oraz okazała się świetnym momentem na integrację międzypokoleniową członków społeczności lokalnej w każdym wieku. Zespół muzyczny zapewnił znakomitą zabawę, stworzył świetną atmosferę i porwał do tańca nawet najstarszych uczestników dożynek. **W działaniu wzięło udział 290 osób.**

19. Spotkanie profilaktyczne dla dzieci z przedstawicielem Komisariatu Policji w Sieniawie dnia 29 sierpnia 2023 r. Celem organizowanego spotkania było przypomnienie ważnych zasad dotyczących bezpiecznego poruszania się po drodze, noszenia elementów odblaskowych na odzieży czy plecakach, zwłaszcza po zmroku, oraz utrwalenie zasad przechodzenia przez jezdnię. **Wsparciem objęto 25 osób.**

20. Strefa kibica na hali sportowej w Adamówce. Zorganizowanie strefy odbyło się 16 września 2023 r. i miało na celu zintegrowanie członków społeczności lokalnej poprzez wspólną pracę na rzecz przygotowania obiektu sportowego do transmisji meczu Mistrzostw Europy w siatkówce mężczyzn. W organizację przedsięwzięcia w głównej mierze włączyła się młodzież z lokalnego Klubu Sportowego GKS Majdan Sieniawski. **W działanie zaangażowano 75 osób.**

21. Podsumowanie projektu „Hortensjowa trasa w Adamówce”. Projekt miał za zadanie poprawę wizerunku miejscowości Adamówka, natomiast realizacja całej

inicjatywy przyczyniła się do polepszenia współpracy i integracji mieszkańców. **W działaniu wzięło udział 35 osób.**

22. Konkurs pn.: „Dlaczego warto pomagać osobie starszej? Z pomaganiem każdemu do twarzy”. Konkurs skierowany był do dzieci/ młodzieży z klas VI-VII Szkół Podstawowych z terenu gminy Adamówka, którego celem było uświadomienie młodzieży na potrzeby innych ludzi, uświadomienie konieczności niesienia pomocy osobom starszym w najbliższym otoczeniu. Zorganizowanie konkursu przyczyniło się ponadto do pobudzenia działań filantropijnych, empatii oraz integracji międzypokoleniowej. **Wsparciem objęto 80 osób.**

23. Warsztaty robotyki LEGO poprowadzone przez szkołę robotyki LEGO Spice Gears Academy dnia 13 września 2023 r. w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Adamówce. Zajęcia z robotyki dostarczyły dzieciom wiedzę z zakresu podstaw programowania i budowy robotów oraz umożliwiły ćwiczenia zdolności motorycznych. **W warsztatach wzięło udział 32 dzieci.**

24. Inicjatywa „Sprzątamy zaniedbane i opuszczone groby”. W nawiązaniu do Święta Wszystkich Świętych wspólnie z Kołami gospodyń Wiejskich z terenu gminy Adamówka zorganizowano akcję, w ramach której podjęto działania porządkowe grobów zapomnianych i zaniedbanych. **W działanie zaangażowano 13 osób.**

25. Spotkanie edukacyjne z przedstawicielem Instytutu Pamięci Narodowej Panem dr Jackiem Magdoniem dnia 6 listopada 2023 r. Głównym celem spotkania było przedstawienie zebranym uczestnikom szerszego kontekstu odzyskania przez Polskę niepodległości oraz przedstawienie życiorysu Pułkownika Leopolda Lisa-Kuli. **W spotkaniu wzięło udział 22 osoby.**

26. Zajęcia ruchowe nordic walking zorganizowane w dniu 14 listopada 2023 r. Organizowana aktywność na świeżym powietrzu umożliwiła spotkanie z wieloma zwolennikami zdrowego stylu życia, spotkanie ze znajomymi oraz dała uczestnikom zajęć ogromną motywację do systematycznej aktywności. **W zajęciach wzięło udział 12 osób.**

27. Warsztaty fotograficzne dla dzieci i młodzieży w Cieplicach w dniu 17 listopada 2023 r. Celem zorganizowanych warsztatów było nabycie umiejętności posługiwania się aparatem fotograficznym, rozwijanie kreatywności i pasji oraz rozwijanie zainteresowań kulturą i pięknem otaczającego świata. **W warsztatach wzięło udział 10 osób.**

28. Mikołajkowy charytatywny turniej piłki nożnej na hali sportowej w Adamówce zorganizowany dnia 3 grudnia 2023 r. Turniej zorganizowano w celu promowania zdrowego stylu życia poprzez upowszechnienie wzorców i postaw prozdrowotnych, propagowanie aktywnego spędzania czasu wolnego rodzin z dziećmi. Podczas organizowanego turnieju odbył się charytatywny kiermasz ciast, który miał za zadanie wzbudzenie wśród uczestników turnieju chęci pomagania drugiej osobie oraz uwrażliwienie na potrzeby innych osób. Dochód zebrany z kiermaszu został przeznaczony na wsparcie rodziny w ramach akcji Szlachetna Paczka. **W wydarzeniu wzięło udział 160 osób.**

29. Wspólne pieczenie pierników Placówkach Wsparcia Dziennego w Adamówce i Krasnem. Przygotowane pierniczki posłużyły jako słodkie uzupełnienie do

przygotowanego pakietu wigilijnego dla osób starszych, samotnych z terenu gminy Adamówka natomiast dnia 21 grudnia br. w Dziennym Domu Pomocy im. bł. ks. Augusta Czartoryskiego w Cieplicach zorganizowano Spotkanie Wigilijne dla uczestników DDP oraz osób starszych, wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, samotnych z terenu gminy Adamówka. Uczestnicy spotkania opłatkowego mieli okazję poczuć świąteczne ciepło – podzielić się opłatkiem, zjeść wigilijną kolację przy wspólnym stole, czy pośpiewać razem kolędy. **Wsparciem objęto 50 osób.**

PODSUMOWUJĄC WW. DZIAŁANIA W 2023 R. W RAMACH ORGANIZOWANYCH SPOŁECZNOŚCI LOKALNYCH POBUDZONO 1 625 OSÓB Z TERENU GMINY ADAMÓWKA.

V. ŚWIADCZENIA RODZINNE

System świadczeń rodzinnych działający od maja 2004 r. jest zadaniem zleconym CUS do realizacji. Celem systemu pomocy rodzinie wprowadzonego ustawą o świadczeniach rodzinnych jest zarówno częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka jak i częściowe pokrycie wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Podstawowym świadczeniem rodzinnym jest w dalszym ciągu zasiłek rodzinny wraz z dodatkami. Prócz tego przyznawany jest zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne – niezależne od dochodu, specjalny zasiłek opiekuńczy, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka oraz świadczenie rodzicielskie. Do zakresu świadczeń rodzinnych należy także ustalenie i wypłata zasiłku dla opiekuna.

Charakterystyka systemu – rodzaje świadczeń i ich wysokość wypłacanych w 2023 r.:

Świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłek rodzinny w wysokości:
 - 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
 - 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
 - 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.
- 2) oraz dodatki do zasiłku rodzinnego z następujących tytułów:
 - urodzenia dziecka (1 000,00 zł na dziecko; świadczenie jednorazowe),
 - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400,00 zł miesięcznie),
 - samotnego wychowywania dziecka (193,00 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej niż 386,00 zł na wszystkie dzieci, w przypadku dzieci niepełnosprawnych kwotę dodatku zwiększa się o 80,00 zł, nie więcej niż o 160,00 zł na wszystkie dzieci),
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – na trzecie i kolejne dziecko

- w rodzinie (95,00 zł miesięcznie),
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (90,00 zł miesięcznie na dziecko do 5. roku życia, 110,00 zł – na dziecko od 5 do 24 roku życia),
 - rozpoczęcia roku szkolnego (100,00 zł; świadczenie jednorazowe),
 - podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania (113,00 zł miesięcznie na internat/stancję lub 69,00 zł na dojazd do szkoły);
- 3) zapomoga związana z urodzeniem się dziecka:
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, tzw. becikowe (1 000,00 zł na dziecko – świadczenie jednorazowe),
- 4) świadczenie rodzicielskie (1 000,00 zł miesięcznie przez okres od 52 do 71 tygodni (w przypadku ciąży mnogiej), tj. przez okres odpowiadający długości pobierania zasiłku macierzyńskiego);
- 5) świadczenia opiekuńcze:
- zasiłek pielęgnacyjny 215,84 zł miesięcznie,
 - świadczenie pielęgnacyjne (2 458,00 zł miesięcznie),
 - specjalny zasiłek opiekuńczy (620,00 zł miesięcznie).

Prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami oraz do specjalnego zasiłku opiekuńczego ustala się na okres zasiłkowy trwający od 1 listopada do 31 października roku kolejnego. Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego oraz świadczenia pielęgnacyjnego ustala się na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności osoby niepełnosprawnej lub na stałe w przypadku orzeczenia bezterminowego.

Warunki przyznania poszczególnych świadczeń w 2023 r.:

Nabycie prawa do: zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, specjalnego zasiłku opiekuńczego, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Prawo do ww. świadczeń ustala się na podstawie dochodu z roku kalendarzowego poprzedzającego okres zasiłkowy, z uwzględnieniem mechanizmu utraty i uzyskania dochodu. Kryterium dochodowe uprawniające do:

- zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami wynosi 674,00 zł netto na osobę w rodzinie lub 764,00 zł netto na osobę w rodzinie jeśli jej członkiem jest niepełnosprawne dziecko,
- specjalnego zasiłku opiekuńczego wynosi 764 zł netto na osobę w rodzinie,
- jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka wynosi 1 922,00 zł netto na osobę w rodzinie.

Strukturę wydatków na świadczenia rodzinne w 2023 r. przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 6. Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w roku 2023.

L.p.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego			
1.	Zasiłek rodzinny	3 511 (- 496 świadczeń)	469 218,08 spadek o 60 936,85
2.	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	9	9 000,00
3.	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	14 (-18)	5 532,84 spadek o 7 267,16
4.	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	82 (-22)	16 786,00 spadek o 3 446,00
5.	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	145 (+3)	15 164,00 wzrost o 24,52
6.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	269 (-31)	20 452,30 spadek o 3 799,19
7.	Dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	635 (-108)	59 019,09 spadek o 10 874,69
8.	Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, w tym:	837 (-146)	68 767,53 spadek o 15 388,39
	- zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła,	275 (-101)	30 490,93 spadek o 11 831,43
	- dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	562 (-45)	38 276,60 spadek o 3 556,96
Świadczenia opiekuńcze			
9.	Zasiłek pielęgnacyjny	840 (+66)	181 306,00 wzrost o 14 245,00

10.	Świadczenie pielęgnacyjne	482 (-4)	1 152 725,00 wzrost o 258 496,00
11.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	79 (-34)	48 760,00 spadek o 21 300,00
Jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka			
12.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (z dotacji)	17 (-2)	17 000,00 spadek o 2 000,00
13.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (ze środków własnych)	0	0
Świadczenie rodzicielskie			
14.	Świadczenie rodzicielskie	52 (-31)	48 368,00 spadek o 23 795,00
Zasiłek dla opiekuna			
15.	Zasiłek dla opiekuna	0 (-6)	00,00 spadek o 3 720,00
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe			
16.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	405 (+48)	180 819,00 wzrost o 51 616,00
17.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	84 (-29)	11 324,00 spadek o 5 230,00
18.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	0	0

Źródło: Opracowanie własne.

Analizując powyższe dane w zakresie świadczeń rodzinnych warto wskazać na spadek wypłaty świadczeń rodzinnych - w 2023 r. wypłacono o 496 świadczeń rodzinnych mniej niż w 2022 r., oraz wzrost wypłaty zasiłków pielęgnacyjnych o 66 świadczeń. Ponadto w 2023 r. znacznie wzrosła kwota wypłaconych świadczeń

pielęgnacyjnych oraz składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne.

VI. WSPARCIE KOBIET W CIAŻY I RODZIN „ZA ŻYCIEM”

Od 1 stycznia 2017 r. z tytułu urodzenia żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000,00 zł przyznanego na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody. W Gminie Adamówka w 2023 r. nie wypłacono świadczenia, o którym mowa w art. 10 ww. ustawy.

VII. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowanymi z budżetu Państwa. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują: osobie uprawnionej do alimentów od rodzica do ukończenia przez nią 18 roku życia, osobie uprawnionej do alimentów od rodzica do ukończenia przez nią 25 roku życia, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej oraz bezterminowo osobie uprawnionej do alimentów od rodzica posiadającej orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego można uzyskać na podstawie tytułu wykonawczego zatwierdzonego przez sąd w sytuacji, gdy egzekucja alimentów przez komornika okazała się bezskuteczna. Bezskuteczność egzekucji musi być potwierdzona zaświadczeniem o bezskuteczności egzekucji.

Ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek osoby uprawnionej (dziecka) lub jej przedstawiciela ustawowego.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza miesięcznie kwoty 800 złotych oraz w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 złotych.

Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustala się na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek. W przypadku, gdy osoba ubiegająca się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z dokumentami do dnia 31 sierpnia, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc październik następuje do dnia 31 października. W przypadku, gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z dokumentami w okresie od dnia 1 września do dnia 31 października, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz

wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc październik następuje do dnia 30 listopada. Szczegółowe dane na temat wypłaconych w Gminie Adamówka w 2023 r. świadczeń z funduszu alimentacyjnego przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 7. Struktura wydatków na fundusz alimentacyjny w roku 2023.

Lp.	Świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
Fundusz alimentacyjny			
1.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego, z tego na osobę uprawnioną w wieku:	125 (-10 świadczeń)	60 100,00 spadek o 3 800,00
	- 0-17 lat	108 (+20)	51 600,00 wzrost o 10 700,00
	-18-24 lata	17 (-30)	8 500,00 spadek o 14 500,00

Źródło: Opracowanie własne.

Istotnym jest, iż postępowanie w sprawie funduszu alimentacyjnego nie sprowadza się jedynie do przyjęcia wniosku i wydania decyzji wierzycielowi, ale polega również na przeprowadzeniu postępowania wobec dłużników alimentacyjnych. Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej łącznie z ustawowymi odsetkami. NA SKUTEK PODJĘTYCH DZIAŁAŃ DŁUŻNICY ALIMENTACYJNI DOKONALI ZWROTU Z TYTUŁU WYPŁACONYCH ŚWIADCZEŃ Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO NA ŁĄCZNĄ KWOTĘ 75 007,77 (WZROST O 11 107,77 W PORÓWNANIU DO 2022 R.). W Gminie Adamówka podjęto działania wobec 1 dłużnika alimentacyjnych.

Szczegółowe działania podjęte przez Centrum wobec dłużników alimentacyjnych przedstawia tabela nr 8.

Tabela nr 8. Zestawienie działań podjętych wobec dłużników alimentacyjnych roku 2023.

Rodzaj podjętych działań	Liczba odjętych działań
Otrzymane od organu właściwego wierzyciela wnioski o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego	1
Przeprowadzone przez organ właściwy dłużnika wywiady alimentacyjne oraz odebrane oświadczenia majątkowe	0
Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	0
Poinformowanie powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	0
Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna lub poszukująca	0
Wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązania alimentacyjnego	0
Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	0
Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § Kodeksu Karnego	0
Skierowanie do starosty wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	0
Przekazanie informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy	0

Źródło: Opracowanie własne.

VIII. KARTA DUŻEJ RODZINY

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej,

paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług. Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci. Przez rodzica rozumie się także rodzica zastępczego lub osobę prowadzącą rodzinny dom dziecka. Prawo do KDR przysługuje także dzieciom: w wieku do 18 roku życia, w wieku do 25 roku życia – w przypadku dzieci uczących się w szkole lub szkole wyższej, bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, ale tylko w przypadku, gdy w chwili składania wniosku w rodzinie jest co najmniej troje dzieci spełniających powyższe warunki.

Należy pamiętać, że prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny nie przysługuje rodzicowi, którego sąd pozbawił władzy rodzicielskiej lub któremu sąd ograniczył władzę rodzicielską przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej, chyba że sąd nie pozbawił go władzy rodzicielskiej lub jej nie ograniczył przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w stosunku do co najmniej trojga dzieci, prawo to nie przysługuje również rodzicowi zastępczemu lub prowadzącemu rodzinny dom dziecka, w przypadku gdy sąd orzekł o odebraniu im dzieci z uwagi na niewłaściwe sprawowanie pieczy zastępczej. Karta jest przyznawana niezależnie od dochodu w rodzinie.

W 2023 roku do Centrum Usług Społecznych w Adamówce wpłynęło 64 wnioski (o 8 więcej niż w 2022 r.) o przyznanie KDR (wyłącznie w formie tradycyjnej). Liczba osób, którym wydano Kartę Dużej Rodziny to: 144 (o 26 więcej niż w 2022 r.)

IX. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

W Gminie Adamówka realizowany jest Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024 w Gminie Adamówka, przyjęty uchwałą nr V/45/2023 Rady Gminy Adamówka z dnia 24 sierpnia 2023 r.

Głównym założeniem Programu jest funkcjonowanie na terenie gminy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, który aktualny skład powołany został zarządzeniem nr 45/2023 Wójta Gminy Adamówka z dnia 28 listopada 2023 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Adamówka. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele: Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Adamówce, Szkoły Podstawowej im. bł. ks. Jerzego Popiełuszki w Majdanie Sieniawskim, Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Adamówce, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Adamówce, Centrum Usług Społecznych w Adamówce,

Komendy Policji w Sieniawie, zespołu kuratorskiego jak również instytucji pozarządowych.

W 2023 r. odbyły się – 5 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz utworzono 4 grupy diagnostyczno - pomocowe. Rodzin, w których w 2023 r. wystąpiło zjawisko przemocy było 5, natomiast osób dotkniętych przemocą domową 7, w tym 5 kobiet i 2 dzieci do 13 roku życia. Osób, co do których istniało podejrzenie, że stosują przemoc domową było 5 w tym 1 kobieta i 4 mężczyzn.

W 2023 r. ogółem sporządzono 5 formularzy „Niebieska Karta – A”, w tym 4 przez Policję oraz 1 przez Powiatowe centrum Pomocy Rodzinie .Ponadto Zespół Interdyscyplinarny lub Grupa Diagnostyczno – Pomocowa wypełniła łącznie 5 formularzy „Niebieska Karta” w tym „Niebieska Karta C” – 4 oraz „Niebieska Karta D” – 2.

W ramach działań towarzyszących Centrum Usług Społecznych w Adamówce w 2023 r. 7 osób dotkniętych przemocą w rodzinie objęto pomocą w formie poradnictwa socjalnego, asysty rodzinnej, udzieliło pomocy finansowej i rzeczowej. Na bieżąco prowadzony był monitoring rodzin, w których występuje problem przemocy.

Działania podejmowano również wobec sprawców przemocy. Były nimi m. in. kierowanie spraw na Policję oraz kierowanie sprawców przemocy do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych oraz programach psychologiczno – terapeutycznych zrealizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Przeworsku.

Na terenie gminy Adamówka prowadzone były również kampanie informacyjne mające na celu podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

W ramach wszczętych procedur w 2023 r. nie wystąpiła konieczność udzielenia schronienia osobom dotkniętym przemocą w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

X. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY

W związku z obowiązkiem wynikającym z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, uchwałą nr 1/5/2022 Rada Gminy Adamówka z dnia 24 lutego 2022 r. przyjęto Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024.

W ramach realizacji programu Centrum Usług Społecznych w Adamówce w 2023 r. zatrudniało jednego asystenta rodziny. **W roku sprawozdawczym z usług asystenta rodziny skorzystało łącznie 13 rodzin, w tym 4 rodziny od 3 do 12 miesięcy, 7 rodzin powyżej 1 roku. W 2023 r. usługę asystencką zakończono w 2 rodzinach.**

W danym kontekście warto wspomnieć, iż na 4109 mieszkańców gminy (stan na dzień 31.12.2023 r.) teren gminy Adamówka zamieszkuje 179 rodzin z jednym dzieckiem, 168 rodzin z dwójką dzieci, 60 rodzin z trójką dzieci oraz 17 rodzin z czwórką i powyżej dzieci. Warto zauważyć również, iż od 2022 r. na terenie gminy Adamówka 1 dziecko jest umieszczone w zamieszkałej na terenie gminy spokrewnionej rodzinie zastępczej, natomiast od 2023 r. jedna z rodzin pełni rolę opiekuna prawnego 1 dziecka.

W ramach realizacji ww. programu wskazać należy także na współpracę asystenta rodziny z pracownikami socjalnymi zatrudnionymi w Centrum Usług Społecznych w Adamówce. Owa współpraca polegała przede wszystkim na dokonywaniu bieżącej diagnozy sytuacji rodzin doświadczających problemów bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych. Poprzez współpracę z Gminnym Zespołem ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz PCPR w Przeworsku, Centrum Usług Społecznych w Adamówce rozwijał interdyscyplinarne podejście do rozwiązywania problemów rodzin. Rodzinom z terenu gminy Adamówka, wychowującym dzieci i przezywającym różnego rodzaju trudności, których same nie mogą pokonać udzielono także pomocy materialnej w formie: zasiłków okresowych, celowych, świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności, zakupu posiłków dla dzieci i młodzieży w szkołach oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych, także pomocy w formie paczek żywnościowych w ramach PO PŻ 2014-2020 Podprogram 2021 Plus. Dzieci ze wskazanych rodzin otrzymały także pomoc materialną o charakterze socjalnym (stypendium szkolne). Dzieci w wieku od 7 do 18 lat miały również możliwość korzystania z zajęć oferowanych w ramach funkcjonowania trzech Placówek Wsparcia Dziennego o charakterze opiekuńczo specjalistycznym. W ramach działalności Centrum Usług Społecznych w Adamówce od 1 stycznia 2023 r. działał Rodzinny Punkt Poradnictwa Specjalistycznego udzielającego wsparcia logopedycznego, psychologicznego, psychiatrycznego, pedagogicznego oraz terapeutycznego. Wskazane formy pomocy szczegółowo opisane zostały w: Rozdziale III. Pomoc Społeczna i Rozdziale IV. Organizowanie usług społecznych.

Wskazać należy także, iż wysokość wydatków poniesionych ze środków własnych gminy na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny związana była ze zmianą Programu asystent rodziny na rok 2023. W ramach Programu uzyskano środki na: dofinansowanie dodatku do wynagrodzenia asystenta rodziny w wysokości 2000,00 zł oraz dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystenta rodziny – w wysokości 80% (wynagrodzenie wraz z pochodnymi), poniesionych kosztów za okres: listopad i grudzień 2023 r. Łącznie uzyskano: 10 285,34 zł.

Reasumując powyższe Centrum Usług Społecznych w Adamówce poprzez realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 dąży do

poprawy funkcjonowania rodziny poprzez rozwój kompleksowego systemu wspierania rodziny na terenie Gminy Adamówka.

XI. INNE DZIAŁANIA

1. POMOC OBYWATELOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA, W ZWIĄZKU Z USTAWĄ Z DNIA 12 MARCA 2022 R. (Dz. U. z 2024 r. poz. 167 Z PÓŹN. ZM.)

- **Zapewnienie posiłku dla dzieci i młodzieży** (art. 29 i 30 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa) – **9 dzieci i młodzieży objętej wsparciem w 5 rodzinach – 12 216,66 zł** wydatki poniesione w 2023 r. z Funduszu Pomocy;
- **Stypendia i zasiłki szkolne** – (art. 14 i 17 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa) **2 dzieci uczęszczających do szkoły podstawowej – 4 464,00 zł** wydatki poniesione w 2023 r. z Funduszu Pomocy
- **Świadczenia rodzinne na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy wypłacono na 5 dzieci w łącznej kwocie 11 820,90 zł;** w tym zasiłek rodzinny wypłacono na 4 dzieci w wys. 5 466,00 zł, natomiast na jedno dziecko wypłacono świadczenie rodzicielskie w wysokości 6 354,90 zł.

ŁĄCZNIE W RAMACH ŚRODKÓW Z FUNDUSZU POMOCY W 2022 R. WYPŁACONO: 28 501,56 ZŁ KWOTY ŚWIADCZEŃ.

2. REALIZACJA WYPŁAT DODATKÓW DLA OBYWATELI OPRACOWANYCH PRZEZ RESORT KLIMATU I ŚRODOWISKA M.IN. DODATEK ELEKTRYCZNY, DODATEK WĘGLOWY. Wypłatę wskazanych dodatków przedstawiają tabele: 9, 10.

Tabela nr 9. Zestawienie wypłaconych dodatków elektrycznych.

Wnioski złożone / wypłacone	Liczba (szt.)	Wartość (zł)
Kwota podstawowa (1 000,00 zł)	16	16 000,00
Kwota podwyższona (1 500,00 zł)	3	4 500,00
Przysługujące koszty wypłacania odbiorcom	-	410,00

dodatku elektrycznego (2%)		
Łącznie wypłacone dodatki elektryczne	19	20 500,00
Suma wypłaconych dodatków elektrycznych i kosztów obsługi (zł)		20 910,00

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela nr 10. Zestawienie wypłaconych dodatków węglowych

DODATEK WĘGLOWY 2023	
Liczba wniosków pozytywnie rozpatrzonych i wypłaconych w 2022:	415,00
Liczba wniosków pozytywnie rozpatrzonych w 2022 skierowanych do wypłaty na 2023:	1,00
Kwota wypłaconych dodatków węglowych w 2023:	3 000,00
Przysługujące koszty wypłacania odbiorcom dodatku węglowego (2%)	60,00
Rzeczywista wysokość środków wykorzystanych w ramach obsługi wypłat dodatków w wysokości 2%	3 060,00

Źródło: Opracowanie własne.

3. AKTYWNOŚĆ PROJEKTOWO-KONKURSOWA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ.

Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej polega na realizacji projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, udziału w konkursach ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej oraz na realizacji programów osłonowych.

W roku sprawozdawczym Centrum Usług Społecznych w Adamówce realizowało i pozytywnie rozliczyło następujące projekty:

1. **Projekt pn.: Centrum Usług Społecznych "Społeczna Adamówka"** złożony w ramach naboru nr POWR.02.08.00-IP.03-00-001/20 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020; Osi priorytetowej: II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji; Działania: 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym. Projekt realizowany był w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 30 września 2023 r. **Łączna wysokość wydatków kwalifikowalnych Projektu wyniosła 2 499 959,10 zł** i obejmowała: dofinansowanie w kwocie 2 499 959,10 zł, z następujących źródeł: ze środków europejskich w kwocie 2 106 965,52 zł oraz ze środków dotacji celowej w kwocie 392 993,58 zł. Celem głównym projektu było zwiększenie dostępności usług

społecznych odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców Gminy Adamówka dzięki powołaniu Centrum, które w sposób skoordynowany i spersonalizowany oferować będzie usługi społeczne adresowane do ogółu mieszkańców, adekwatnie do ich potrzeb.

2. **Projekt pn.: Dzienny Dom Pomocy „Ciepliczanka” w Gminie Adamówka** złożony w ramach naboru nr RPPK.08.03.00-IP.01-18-050/20 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020; Osi priorytetowej: VIII Integracja społeczna; Działania: 8.3 Zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych. **Łączna wysokość wydatków kwalifikowalnych projektu wynosiła 2 106 227,02 zł i obejmowała: dofinansowanie w kwocie 1 997 270,50 zł**, z następujących źródeł: ze środków UE w kwocie 1 790 292,96 zł, ze środków budżetu państwa w kwocie 206 977,54 zł oraz wkład własny w kwocie 108 956,52 zł, z następujących źródeł: wkład własny niepieniężny w wysokości 105 621,52 zł - stanowiący koszt wykorzystania pomieszczeń byłej szkoły podstawowej w miejscowości Cieplice o pow. użytkowej 335,2 m² do celów funkcjonowania Dziennego Domu Pomocy „Ciepliczanka” w okresie 23 miesięcy a także wkład własny pieniężny w wysokości 3 335,00 zł stanowiący częściową odpłatność za wszystkie realizowane w projekcie usługi dla uczestników projektu, których dochód przekracza 150% właściwego kryterium dochodowego (na osobę samotnie gospodarującą lub na osobę w rodzinie), o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. **Głównym celem projektu była: „Poprawa jakości życia 30 osób starszych/ potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, zamieszkujących obszar Gminy Adamówka, poprzez zwiększenie dostępu do usług społecznych i usług opiekuńczych w drodze utworzenia i funkcjonowania 30 miejsc opieki w Dziennym Domu Pomocy w okresie od 1 czerwca 2021 r. do 30 września 2023 r.”** W okresie sprawozdawczym prawidłowo zakończono realizację projektu.
3. Centrum Usług Społecznych w Adamówce poprzez współpracę z Caritas Archidiecezji Przemyskiej oraz partycypację w przygotowaniu wniosku o dofinansowanie od 1 kwietnia 2021 r. - w ramach **projektu pt.: „Wsparcie opiekuńcze w Gminie Adamówka i DDP w Zboiskach”** realizowanego przez Caritas Archidiecezji Przemyskiej, dofinansowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa VIII Integracja Społeczna, Działanie 8.3 Zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych **zapewniło wsparcie w zakresie świadczenia usług opiekuńczych dla 16 osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz nie mających możliwości samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego. Realizacja ww. projektu zakładała także zatrudnienie w okresie: od 1 kwietnia 2021 r. do 30 września 2023 r. osób świadczących usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania klienta (3 etaty).** Planowane wsparcie finansowe dla Gminy Adamówka

w ramach projektu pt. Wsparcie opiekuńcze w Gminie Adamówka i DDP w Zboiskach opiewało na kwotę: 454 346,80 zł.

4. Istotnym jest, iż Centrum Usług Społecznych w Adamówce jako jedyne w województwie podkarpackim otrzymało grant na realizację projektu pt. „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych” w ramach PO WER 2014-2020 Działania 2.8. Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym. Wartość grantu wyniosła 1 000 000,00 PLN z czego ze środków europejskich 842 800,00 PLN co stanowi 84,28% wartości projektu. **Termin realizacji grantu to okres od 01.11.2022 r. do 30.09.2023 r. Głównymi działaniami zaplanowanymi do realizacji w ramach grantu były:**

- a. **Działanie 1** – Opracowanie i wdrożenie PLANU DEINSTYTUCJONALIZACJI USŁUG SPOŁECZNYCH W GMINIE ADAMÓWKA;
- b. **Działanie 2** – Rozwój usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania;
- c. **Działanie 3** – Teleopieka – zapewnienie profesjonalnej opieki na odległość;
- d. **Działanie 4** – Rozwój opieki nieformalnej – poprzez wdrożenie usług sąsiedzkich polegających na wsparciu opiekuńczym osoby wymagającej pomocy, które jest świadczone przez realizatorów funkcjonujących w najbliższym otoczeniu;
- e. **Działanie 5** – Realizacja i rozwój usług asystenckich mających na celu zwiększenie samodzielności, rozwój predyspozycji do pełniejszego życia społecznego, a także umożliwienie lub wspomaganie niezależnego życia osób ze znaczną niepełnosprawnością;
- f. **Działanie 6** – Wsparcie szkoleniowe, specjalistyczne, psychologiczne dla opiekunów osób wymagających wsparcia, specjalistyczne poradnictwo (psychologiczne lub terapeutyczne) oraz nauka pielęgnacji /rehabilitacji /dietetyk;
- g. **Działanie 7** – Zwiększenie dostępności do usług transportowych – poprzez realizację usługi od drzwi do drzwi zapewniającej specjalny i łatwo dostępny transport dla seniorów, dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami;
- h. **Działanie 8** – Rozwój mieszkalnictwa wspomaganego z koszykiem usług – 1 mieszkanie dla 2 osób.
- i. **Działanie 9** – Integracja społeczna i międzypokoleniowa osób starszych – uczestników 3 klubów seniora – 40 osób.

Centrum Usług Społecznych w Adamówce w 2023 w ramach r. ww. grantu w opracowało i rozpoczęło wdrażanie PLANU DEINSTYTUCJONALIZACJI USŁUG SPOŁECZNYCH W GMINIE ADAMÓWKA NA LATA 2023-2027. Istotnym podsumowaniem zrealizowanego grantu była organizacja w Gminie Adamówka **SEMINARIUM DYDAKTYCZNEGO** – stanowiące jednocześnie podsumowanie projektów wspierających inkubację usług społecznych realizowanych w ramach PO

WER 2014-2020 oraz programów regionalnych 2014-2020. Seminarium zostało zorganizowane przez Departament Pomocy i Integracji Społecznej w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej, Centrum Usług Społecznych w Adamówce oraz Fundację Flexi Mind.

Centrum Usług Społecznych w Adamówce w 2023 r. ponadto zrealizowało następujące programy:

- 1. Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023.** Celem programu jest zapewnienie pomocy zarówno osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach, jak i dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji. Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Istotnym elementem Programu jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym zjedzenia gorącego posiłku przygotowanego w stołówce szkolnej. Koszt realizacji programu w 2023 r. wyniósł 366 395,23 zł, w tym 293 116,18 zł stanowiły środki pochodzące z dotacji celowej.
- 2. Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 (Moduł II).** Program realizowany był od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. przez Centrum Usług Społecznych w Adamówce na podstawie uchwały nr X/75/2022 Rady Gminy Adamówka z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 w Gminie Adamówka. Gminny Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 w Gminie Adamówka był odpowiedzią na wyzwania, jakie stawiają przed gminą zachodzące procesy demograficzne, oraz jednoznacznie stanowił element lokalnej polityki społecznej w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnymi ze względu na wiek oraz stan zdrowia. Realizowany Program obejmował swoim zakresem Moduł II - mający na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Realizacja programu przyczyniła się do zapewnienia usług wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie gminy Adamówka, wpisujących się we wskazane w programie obszary oraz poprawy poczucia bezpieczeństwa i możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Na realizację Modułu II wydatkowano 8 965,60 zł, w tym z dotacji: 7 165,60 zł. Całkowity koszt poniesiony na zakup usługi obsługi systemu polegającej na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centrum monitoringu (abonamenty) (dotacja + wkład własny) wyniósł 5 400,00 zł, w tym 1 800,00 - wkład własny gminy, 3 600,00 zł – dotacja. Ponadto na dodatkową gratyfikację finansową pracowników CUS wydatkowano 3 565,60 zł (dotacja).
- 3. Program resortowy Ministra Rodziny i Polityki Społecznej "Asystent osobisty**

osoby niepełnosprawnej" - edycja 2023 – w ramach środków z Funduszu Solidarnościowego wydatkowało kwotę 309 108,50 zł; zrealizowano 7 554,5 godz. dla 59 osób usługi asystencji osobistej osoby niepełnosprawnej.

4. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI - ZADANIA W OBSZARZE POMOCY I WSPARCIA.

Centrum Usług Społecznych w Adamówce z terenu województwa podkarpackiego przy współpracy z Podkarpackim Bankiem Żywności realizowało Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa Podprogram 2021 Plus współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, którego celem było zapewnienie najuboższym mieszkańcom Polski pomocy żywnościowej oraz uczestnictwa w działaniach w ramach środków towarzyszących w okresie maj 2023 - wrzesień 2023.

Osoby potrzebujące otrzymały bezpłatnie artykuły spożywcze:

- warzywne i owocowe (powidła śliwkowe),
- skrobiowe (makaron jajeczny),
- mleczne (mleko UHT),
- mięsne (szynka wieprzowa mielona),
- cukier (cukier biały),
- tłuszcze (olej rzepakowy).

Pomoc żywnościowa trafiła do 613 osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej z terenu województwa podkarpackiego.

Wydaliśmy osobom potrzebującym:

- 11 279,2 ton żywności,
- 1 226 paczek żywnościowych.

W ramach POPŻ Podprogram 2021 Plus dla 505 osób korzystających z pomocy żywnościowej przeprowadzono 9 warsztatów edukacyjnych w ramach działań towarzyszących m.in.:

- Warsztaty z zakresu edukacji ekonomicznej,
- Warsztaty ekonomiczne gospodarowania posiadanymi produktami żywnościowymi,
- Wsparcie instruktora rekreacji ruchowej,
- Spotkanie z dietetykiem w formie warsztatów kulinarnych.

Poprzez współpracę z Podkarpackim Bankiem Żywności Centrum Usług Społecznych w Adamówce dla wszystkich mieszkańców gminy Adamówka pozyskało:

- Słodycze – 592,6 kg
- Keczup – 180 kg
- Nabiał i jaja – 183,60 kg
- Napoje – 672 kg
- Soki – 1440 kg
- Napoje gazowane – 648 kg
- Kotlety wegańskie – 2400 kg

Ogólna wartość wsparcia otrzymanego z Podkarpackiego Banku Żywności w Rzeszowie w 2023 r. wyniosła: 115 005,49 zł.

5. INNE DZIAŁANIA.

Centrum Usług Społecznych w Adamówce informacje na temat wszelkich realizowanych przez siebie działań zamieszcza na stronie internetowej Centrum Usług Społecznych w Adamówce: <https://cus.adamowka.pl/> oraz na funpage CUS Adamówka: <https://www.facebook.com/CentrumUslugSpolecznychwAdamowce>.

XII. WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z ROZEZNANIA POTRZEB I POTENCJAŁU WSPÓLNOTY SAMORZĄDOWEJ W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH ORAZ POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ I WSPIERANIA RODZINY

Działalność utworzonego poprzez przekształcenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Adamówce w dniu 1 lipca 2021 r. Centrum Usług Społecznych w Adamówce, wyraźnie wpłynęła na poprawę jakości życia mieszkańców gminy Adamówka poprzez zwiększenie dostępu do usług społecznych, odpowiadających na ich zdiagnozowane potrzeby. Nowe usługi społeczne świadczone powszechnie na rzecz mieszkańców Gminy Adamówka w ramach powołanego centrum usług społecznych przyczyniły się ponadto do rozwoju lokalnej polityki społecznej, w której pomoc społeczna stała się elementem szerszego systemu wsparcia. Stąd też jasność, iż Gmina Adamówka poprzez działalność Centrum Usług Społecznych w Adamówce obrała kierunek deinstytucjonalizacji usług społecznych oraz podejmuje trafione inwestycje w usługi społeczne i deinstytucjonalizację rozwiązań m.in. potrzeb z zakresu pomocy społecznej i wspierania rodziny. Ponadto powstałe Centrum, w związku ze zbadanymi na poziomie lokalnym potrzebami społecznymi na bieżąco podejmuje starania o rozwój usług społecznych, jak również ponosi starania i pozyskuje środki finansowe na realizację tych usług. Jednocześnie dąży do ciągłego rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i społeczności lokalnej, który umożliwi pozostawanie przez osoby potrzebujące pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania.

Ważnym dla funkcjonowania Centrum w 2024 r. jest realizacja programów

resortowych m.in.:

1. **Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024.** Na realizację zadania Centrum Usług Społecznych w Adamówce otrzymało środki z **FUNDUSZU SOLIDARNOŚCIOWEGO w wysokości 1 059 200,00 zł; oraz na koszty związane z obsługą zadania w wysokości 21 184,00 zł.** Celem programu jest wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Usługi asystenckie mogą uzupełniać usługi opiekuńcze, nie mogą ich jednak zastępować. Adresatami programu są: 1) dzieci do ukończenia 16. roku życia posiadające orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz osoby z niepełnosprawnościami posiadające orzeczenie: o znacznym stopniu niepełnosprawności albo o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo traktowane na równi z orzeczeniami wymienionymi w lit. a i b, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.
2. **Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024.** Na realizację zadania Centrum Usług Społecznych w Adamówce otrzymało środki z **FUNDUSZU SOLIDARNOŚCIOWEGO w wysokości 245 063,00 zł; oraz na koszty związane z obsługą zadania w wysokości 4 901,26 zł.** Realizowana opieka wytchnieniowa ma za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób z niepełnosprawnościami poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach przez zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponować będą czasem, który będą mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw życiowych. Usługi opieki wytchnieniowej mogą służyć również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby z niepełnosprawnością w sytuacji, gdy opiekunowie z różnych powodów nie będą mogli wykonywać swoich obowiązków. Głównym celem realizowanego Programu będzie wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad: dziećmi do ukończenia 16. roku życia posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności lub osobami niepełnosprawnymi posiadającymi: orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem wymienionym w lit. a, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 100, z późn. zm.) – poprzez umożliwienie uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej, tj. odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze

sprawowaniem opieki nad osobą z niepełnosprawnością przez zapewnienie czasowego zastępstwa w tym zakresie. Opieka wytchnieniowa będzie realizowana w formie dziennej i całodobowej.

3. **Program Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2024.** Centrum Usług Społecznych w Adamówce czeka na podpisanie umowy w ramach ww. programu. CUS program realizuje wg. jego założeń w terminie od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r. Gmina uzyska wsparcie finansowe do 80% przewidywanych kosztów całkowitych realizacji zadania. Adresatami programu są seniorzy w wieku 60 lat i więcej, mający problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. Program zakłada realizację dwóch Modułów:

- a. **Moduł I**, którego celem jest zapewnienie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich seniorom w wieku 60 lat i więcej. Usługi sąsiedzkie świadczone w ramach Modułu I obejmą swoim zakresem pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgniacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji, oraz, w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.
- b. **Moduł II**, którego celem jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”, a także wsparcie gminy w realizacji świadczenia usług opiekuńczych. W ramach Modułu II gmina będzie mogła uzyskać wsparcie finansowe na dofinansowanie zakupu, jak również kosztów użytkowania tzw. opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa oraz na dofinansowanie kosztów użytkowania opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa zakupionych w ramach programu Korpus Wsparcia Seniorów w latach 2022 – 2023.

dzięki którym mieszkańcy uzyskają szeroki dostęp do ogólnodostępnych usług społecznych będących miarą dobrobytu społecznego.

Centrum Usług Społecznych w Adamówce ponadto oczekuje na rozstrzygnięcie naboru wniosków o dofinansowanie projektu wybieranych w sposób konkurencyjny w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027 PRIORYTET 7/ FEPK.07 Działanie 7.15 Aktywna integracja Typ projektu: Kompleksowe programy aktywnej integracji dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia wykorzystujące instrumenty aktywizacji społecznej, zawodowej, edukacyjnej i zdrowotnej, w szczególności usługi reintegracji i rehabilitacji społeczno-zawodowej.

XIII. SPIS SCHEMATÓW

Schemat nr 1. Struktura organizacyjna Centrum Usług Społecznych w Adamówce od 1 stycznia 2023 r. do 31 sierpnia 2023 r.	6
Schemat nr 2. Struktura organizacyjna Centrum Usług Społecznych w Adamówce od 1 września 2023 r.	6

XIV. SPIS TABEL

Tabela nr 1. Stan zatrudnienia pracowników CUS Adamówka w 2023 roku.....	7
Tabela nr 2. Struktura wydatków CUS Adamówka w 2023 roku w podziale na zadania. 8	
Tabela nr 3. Struktura wydatków CUS w ramach zadań z zakresu pomocy społecznej w 2023 roku w podziale.....	14
Tabela nr 4. Struktura świadczonych usług społecznych w ramach PAKIETU USŁUG POMOCY I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ DLA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH + w roku 2023.	17
Tabela nr 5. Struktura świadczonych usług społecznych w ramach PAKIETU USŁUG POMOCY I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ DLA RODZIN Z DZIEĆMI + w roku 2023. 25	
Tabela nr 6. Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w roku 2023.	34
Tabela nr 7. Struktura wydatków na fundusz alimentacyjny w roku 2023.....	37
Tabela nr 8. Zestawienie działań podjętych wobec dłużników alimentacyjnych roku 2023. 38	
Tabela nr 9. Zestawienie wypłaconych dodatków elektrycznych.	42
Tabela nr 10. Zestawienie wypłaconych dodatków węglowych.....	43

Opracowała:

dr Malwina Misiąg

Dyrektor Centrum Usług Społecznych w Adamówce